

Decret pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny de Gravat i tècniques d'estampació de la família professional d'Arts del llibre.

En matèria d'ensenyament no universitari, l'article 131.3.c de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, determina que correspon a la Generalitat la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi, incloent-hi l'ordenació curricular.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació estableix a l'article 53, que correspon al departament competent en matèria educativa establir el currículum dels ensenyaments del sistema educatiu.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, fixa a l'article 6, que les administracions educatives han d'establir el currículum dels diversos ensenyaments, del qual en formaran part els aspectes bàsics.

El Reial decret 596/2007, de 4 de maig, ha establert l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i el Decret 28/2014, de 4 de març ha establert l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny i ha modificat el Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

Mitjançant el Reial decret 1386/1995, de 4 de agost, es van establir els títols de Tècnic superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i Tècniques d'Estampació, en Enquadernació Artística i en Edició d'Art, pertanyents a la família professional de les Arts Aplicades al llibre, i es van aprovar els corresponents ensenyaments mínims.

El Decret 213/1998, de 30 de juliol, va establir el currículum dels cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny en gravat i tècniques d'estampació, en enquadernació artística i en edició d'art, de la família professional de les arts aplicades al llibre.

El currículum dels cicles formatius s'estableix a partir de les necessitats de professionals detectades a Catalunya i la seva possibilitat d'adequació a les necessitats específiques de l'àmbit socioeconòmic dels centres. El temps transcorregut des de l'establiment del currículum inicial d'aquest cicle formatiu l'any 1998, ha posat de manifest la necessitat d'actualitzar-lo tal de recollir les innovacions en els processos, la tecnologia i els productes fent un desenvolupament del currículum, obert, flexible i competencial.

El currículum dels cicles formatius s'estableix a partir de les necessitats de qualificació professional detectades a Catalunya i la seva possibilitat d'adequació a les necessitats específiques de l'àmbit socioeconòmic dels centres.

D'acord amb l'exposat i amb el principi de seguretat jurídica, l'objecte d'aquesta Decret és establir el currículum del cicle formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny de Gravat i Tècniques d'Estampació, que condueix a l'obtenció del títol corresponent de tècnic artístic superior, que substitueix el currículum anteriorment vigent, aprovat pel Decret 213/1998, de 30 de juliol, pel qual s'estableix el currículum dels cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny en

gravat i tècniques d'estampació, en encuadernació artística i en edició d'art, de la família professional de les arts aplicades al llibre.

El principi d'eficàcia es compleix en actualitzar un currículum i ampliar les possibilitats de cooperació amb les empreses, estudis i tallers a fi de facilitar una millor inserció laboral de qui cursa aquest ensenyament.

Es respecta el principi de proporcionalitat atès que conté la regulació imprescindible per assegurar l'assoliment de les competències professionals de l'alumnat inherents a aquest títol. Per tant, s'actualitza la formació de les persones alhora que no s'imposa cap mesura o càrrega nova als centres docents.

D'altra banda, es respecta el principi de eficiència, doncs el contingut de la norma es fonamenta en l'estricta observança dels elements que tenen la consideració de norma bàsica en el reial decret que crea el títol i no imposa càrregues administratives.

El principi de transparència s'ha garantit mitjançant l'accés a la informació d'aquest Decret al Portal de la Transparència, i mitjançant l'edicte d'informació pública.

L'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres i el treball en equip del professorat permeten desenvolupar actuacions flexibles i possibiliten concrecions particulars del currículum en cada centre educatiu. El currículum establert en aquest Decret ha de ser desplegat en les programacions elaborades per l'equip docent, les quals han de potenciar les capacitats clau dels alumnes i l'adquisició de les competències professionals, personals i socials establertes en el perfil professional, tenint en compte, d'altra banda, la necessitat d'integració dels continguts del cicle formatiu.

Aquest Decret i s'ha tramitat segons el que disposen l'article 59 i següents de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i d'acord amb els principis de millora de la qualitat normativa i participació establerts a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern i disposa del dictamen previ del Consell Escolar de Catalunya.

En virtut d'això, a proposta del conseller d'Educació, d'acord amb/vist el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, i amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article 1

Objecte

1. Establir el currículum del cicle formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny de Gravat i Tècniques d'Estampació.
2. El currículum permet obtenir el títol de Tècnic o Tècnica Superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i tècniques d'estampació regulat pel Reial decret 1386/1995, de 4 d'agost.

Article 2

Identificació del títol i perfil professional

1. Els elements d'identificació del títol s'estableixen a l'apartat 1 de l'annex
2. El perfil professional del títol s'estableix a l'apartat 2 de l'annex 1.

3. El context professional del títol s'estableix a l'apartat 3 de l'annex 1.

#### Article 3

##### Currículum

El currículum s'estableix a l'apartat 4 de l'annex 1 i s'estructura en els punts següents:

- a) Els objectius generals.
- b) La distribució horària de cada mòdul professional i de les unitats formatives corresponents.
- c) La relació dels mòduls i les unitats formatives.
- d) La descripció dels mòduls i de les unitats formatives que inclou els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació, els quals constitueixen els elements de referència per a l'avaluació de cada unitat formativa.
- e) La classificació dels mòduls.
- f) La fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers.
- g) Els crèdits i hores de lliure disposició.

#### Article 4

Incorporació de la llengua anglesa en els cicles formatius de grau superior.

1. Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, en aquests cicles formatius es preveu que el centre educatiu estableixi en almenys un dels mòduls del cicle i a les seves unitats formatives activitats en llengua anglesa.

2. En el mòdul de Gestió de projectes professionals també s'ha d'utilitzar la llengua anglesa, com a mínim, en el desenvolupament d'algunes activitats formatives relacionades amb la comunicació oral i l'elaboració de documentació escrita. Tot això sens perjudici del que estableix el mateix mòdul professional de Gestió de projectes professionals.

#### Article 5

##### Espais i instal·lacions

Els centres d'ensenyament que imparteixin aquest cicle formatiu han de complir, com a mínim, els requisits d'instal·lacions i condicions materials establerts al Reial decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixin ensenyaments artístiques regulades a la llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

#### Article 6

##### Competència docent del professorat.

La competència del personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls es detalla a l'annex 2.

#### Article 7

##### Accés a altres estudis

El títol de tècnic o tècnica superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i Tècniques d'Estampació permetrà l'accés als estudis que determini la normativa vigent.

#### Article 8

Convalidacions, reconeixements i exempcions.

1. Els mòduls corresponents als ensenyaments mínims del cicles formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i Tècniques d'Estampació es podran convalidar segons el que disposa l'annex 4.
2. El mòdul de Formació i orientació laboral de qualsevol títol d'Arts Plàstiques i Disseny es podrà convalidar sempre que s'hagi superat en un cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny d'igual o superior nivell acadèmic a què es vol cursar.
3. El procediment i els requisits per al reconeixement d'aquestes convalidacions són els que estableix la normativa vigent.
4. L'exempció de mòduls per la seva correspondència amb la pràctica laboral, d'acord amb el que estableix l'article 24 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, es determina en l'annex 5.
5. L'exempció total o parcial de la fase de formació en centres de treball de qualsevol títol d'Arts Plàstiques i Disseny sempre que s'acrediti una experiència laboral d'almenys, un any en un camp professional directament relacionat amb el cicle formatiu.
6. El reconeixement de les exempcions s'aplicarà d'acord amb el procediment que estableixi el Departament d'Educació.
7. En cap cas podran ser objecte de convalidació ni exempció els mòduls de Gestió de projectes professionals, Projectes de l'especialitat i el Projecte integrat, en tenir per objecte la integració dels coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat corresponent a través de la realització de projectes adequats al nivell acadèmic cursat.

#### Disposició addicional

##### Primera

Les descripcions dels perfils professionals inclosos en aquest decret no constitueixen una regulació de l'exercici de cap professió titulada.

##### Segona

Els mòduls professionals superats en el currículum establert pel Decret 213/1998, de 30 de juliol, convaliden els mòduls establerts en aquest decret si s'han superat i corresponen a un nombre d'hores no inferior al 80% de les hores previstes en aquest Decret.

#### Disposició transitòria

##### Primera

El currículum establert en el Decret 213/1998, de 30 de juliol, es pot completar durant el cursos 2024-2025 i 2025-2026.

#### Disposicions finals

##### Primera

Aquest decret és d'aplicació a partir de l'1 de setembre de 2023, amb el calendari següent:

- a) A partir de l'inici del curs 2023-2024 s'implanten els mòduls corresponents al primer curs i es deixen d'impartir els mòduls de primer curs del Decret 213/1998, de 30 de juliol.
- b) A partir de l'inici del 2024-2025 s'implanten els mòduls corresponents al segon curs i es deixen d'impartir els mòduls de segon curs del Decret 213/1998, de 30 de juliol.

##### Segona

La persona titular del Departament Educació pot desplegar el currículum, tant en la modalitat d'educació presencial com en la d'educació a distància, el pot adequar a les característiques de l'alumnat amb necessitats educatives especials i pot autoritzar la reorganització de les unitats formatives, tot respectant els mòduls professionals establerts.

Tercera

La direcció general competent pot adequar el currículum a les característiques de l'alumnat amb necessitats educatives especials i pot autoritzar la reorganització de les unitats formatives, tot respectant els mòduls professionals establerts, en el cas de persones individuals i de centres educatius concrets, respectivament.

**Barcelona, XX de XX de XXXX**

---

Pere Aragonés i García  
President de la Generalitat de Catalunya

Josep González Cambray  
Conseller d'Educació

## Annex 1

### Tècnic o Tècnica superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i tècniques d'estampació

#### 1. Identificació del títol

1.1 Denominació: Tècnic o Tècnica superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i tècniques d'estampació

1.2 Nivell: Grau superior dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny. Nivell 1 del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES)

1.3 Durada total del cicle: Mil nou centes cinquanta

1.4 Família professional artística: Arts del llibre

1.5 Referent europeu: CINE-5b (Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació).

#### 2. Perfil professional

##### 2.1 Competències generals del tècnic o tècnica superior en Gravat i tècniques d'estampació

Les competències generals descriuen la combinació d'habilitats, motivacions i trets que es requereixen per dur a terme amb eficàcia en una àmplia gamma de llocs de treball dins de l'especialitat.

Realitzar projectes d'obra gràfica original, disseny i desenvolupament de treballs propis o aliens relacionats amb l'edició original de la mateixa, en qualsevol de les seves tècniques, aplicant els processos tradicionals i els contemporanis, tant de forma creativa com col·laborant i assessorant a artistes plàstics en la presentació final de l'obra i en el muntatge i il·luminació del projecte expositiu.

Col·laborar en treballs de conservació i restauració amb operacions pròpies del gravat i tècniques d'estampació, realitzant peritatges i treballs d'identificació d'obra gràfica original, assessorant en el seu examen tècnic i preservació.

##### 2.2 Competències professionals del tècnic superior en Gravat i tècniques d'estampació

Les competències professionals són les vinculades al lloc de treball, totes aquelles habilitats i aptituds que els ajuden a desenvolupar la seva feina en forma d'èxit:

Realitza matrius xilogràfiques, calcogràfiques, litogràfiques i serigràfiques de creació pròpia.

Col·labora i assessora altres professionals i artistes en la realització de matrius.

Col·labora i assessora amb el conservador i restaurador de document gràfic

Estampa obra gràfica d'altres artistes.

Organitza el taller, fa el manteniment i té cura de la conservació de la maquinària i les eines.

Realitza peritatges i reconeixements d'estampes.

Participa en aspectes formatius relacionats amb l'obra gràfica.

Valora els aspectes tècnics i econòmics de la feina.

##### 2.3 Capacitats clau

Són capacitats associades a conductes individuals. Enteses com a transversals per afectar diferents llocs de treball, són transferibles a noves situacions. El desenvolupament d'aquestes capacitats es relacionen d'una forma causal amb l'èxit en el lloc de treball.

L'equip docent potenciarà l'adquisició de les capacitats clau incorporant-les a les activitats programades per desenvolupar el currículum d'aquest cicle formatiu.

**Autonomia:** capacitat per l'autoconeixement i el control de les seves emocions amb comprensió crítica per a la integració i transferència de sabers. Aplica i integra els coneixements artístics i tecnològics en la definició i desenvolupament de procediments de treball, fixant-se metes i elements de motivació i ajuda per aconseguir un resultat òptim. Disposició i habilitat per resoldre problemes de manera individual, buscant les solucions basant-se en els propis recursos, tot prenent decisions amb propostes pròpies i innovadores, i cercant l'assessorament d'experts en certes etapes o tasques concretes, si es considera necessari.

**Iniciativa i innovació:** capacitat per formular activament nous plantejaments que s'avancin als canvis de l'entorn, prenent decisions oportunes amb criteri propi, amb predisposició per emprendre accions. Crea oportunitats i millora els resultats sense necessitat d'un requeriment extern, adoptant una actitud proactiva i desperta davant la realitat per al desenvolupament de la creativitat i l'esperit emprenedor, amb la maduresa suficient per assumir les conseqüències de l'acció.

**Relació interpersonal:** disposició per participar de manera eficient i constructiva en la vida social, relacionant-se satisfactòriament amb els companys de treball tot responenent correctament davant les persones, així com per poder resoldre conflictes quan sigui necessari, actuant per mitjançar, establir i mantenir relacions cordials, recíproques i càlides.

**Responsabilitat:** disposició per implicar-se en el treball, garantint la realització de la tasca, cuidant que el funcionament dels recursos sigui l'adequat, tot amb les capacitats de prendre decisions, de dirigir una activitat amb responsabilitat de coordinació i supervisió del treball tècnic, de respondre del resultat i donar-ne raó.

**Resolució de problemes:** disposició i habilitat d'analitzar la informació necessària per avaluar i donar resposta a situacions previstes i no previstes, mitjançant la recerca de solucions fonamentades, creatives i innovadores dins d'un camp d'estudi o professional; amb capacitat d'organització i/o aplicació d'una estratègia o seqüència operativa definida - identificació del problema, diagnòstic, formulació de solucions i avaluació - o no definida per trobar la solució que respongui de la millor forma possible al problema.

**Compromís:** capacitat i voluntat d'orientar els propis interessos i comportaments cap a les necessitats, prioritats i objectius d'un treball, un equip, el grup classe o el centre, adaptant-se, encaixant i actuant de forma que s'aconsegueixin els objectius o se satisfacin les necessitats.

**Treball en equip:** disposició i habilitat per col·laborar de forma activa i coordinada en un projecte comú, formant part d'un grup, treballant junts per a obtenir un objectiu proposat. Oposat a fer-ho individualment o competitivament.

**Organització del treball:** disposició i habilitat per crear les condicions adequades d'utilització dels materials i els recursos humans, distribuir les funcions entre els integrants d'un grup, definir els procediments i coordinar les accions per a desenvolupar les tasques amb el màxim d'eficiència.

**Comunicació:** capacitat de comunicar els seus coneixements, idees, habilitats i activitats en contextos professionals als seus iguals, supervisors, clients i persones sota la seva responsabilitat.

**Emprenedoria:** disposició a buscar el canvi, respondre a ell i explorar les seves oportunitats. Capacitat per a la presa de decisions sobre el seu itinerari formatiu i professional, a fi d'adequar-se a unes condicions laborals en continu procés de canvi.

**Transferència:** capacitat per traslladar els seus coneixements i aplicar-los en nous contextos acadèmics i no acadèmics.

**Aprendre a aprendre:** tenir les estratègies d'aprenentatge necessàries per avançar en la seva formació de manera autònoma, amb maduresa per innovar en la seva aplicació i progressar en l'aprenentatge i formació a nivells superiors. Inclou tant el pensament estratègic com la capacitat d'autoavaluar-se, i el maneig eficient d'un conjunt de recursos i tècniques de treball intel·lectual per transformar la informació en coneixement propi.

### 3. Context professional

#### 3.1 Àmbit professional

L'activitat d'aquesta professió porta a l'obtenció d'imatges múltiples i limitades a partir de les tècniques de la xilografia, calcografia, litografia i serigrafia, reunint procediments tradicionals amb avenços tecnològics, i actuant en el camp del gravat original i el gravat d'interpretació.

El seu àmbit d'actuació professional principal es el de l'edició d'obra gràfica, il·lustració del llibres i bibliofília podent ampliar la seva activitat en altres camps relacionats amb el producte gràfic imprès.

En l'àmbit de la conservació i restauració col·labora amb el restaurador en la preservació del patrimoni gràfic, documental i bibliogràfic.

#### 3.2 Sectors productius

Realitza el seu treball en tallers o empreses dedicades a la impressió d'obra gràfica. Igualment la seva formació li permetrà desenvolupar la seva professió dins les diferents seccions d'empreses d'arts gràfiques en general.

Pot també desenvolupar el seu treball com a professional autònom o associat en cooperativa.

#### 3.3 Ocupacions i llocs de treball rellevants del tècnic superior en Gravat i tècniques d'estampació

Entre d'altres pot exercir com assessor tècnic d'obra gràfica original, d'assistent al conservador i restaurador d'obra gràfica original, o com estampador i gravador d'obra gràfica original.

### 4. Currículum

#### 4.1 Competències específiques del tècnic superior en Gravat i tècniques d'estampació

Fan referència als objectius generals del currículum. Són les competències adquirides després d'haver realitzat la formació específica:

Analitza i porta a terme els processos bàsics de gravat i estampació, mitjançant diverses tècniques.

Valora de forma idònia les necessitats plantejades en la proposta de treball, així com els aspectes plàstics, artístics, tècnics, organitzatius i econòmics, per configurar el projecte de treball, seleccionant les especificacions plàstiques i tècniques oportunes per aconseguir un òptim resultat en el seu treball professional.

Resol els problemes artístics i tecnològics que es plantegin durant el procés de realització i estampació de matrius xilogràfiques, calcogràfiques, litogràfiques i serigràfiques ja siguin de creació pròpia o d'altres artistes.

Identifica amb detall les especificacions tècniques dels equips i maquinària utilitzada, organitzant les mesures de manteniment periòdic preventiu dels mateixos.

Utilitza les mesures preventives necessàries perquè els processos de realització utilitzats no incideixin negativament en el medi ambient.

Investiga les formes, materials, tècniques i processos creatius i artístics relacionats amb el gravat i les tècniques d'estampació.

Reconeix, entén i aplica el marc legal, econòmic i organitzatiu que regula i condiona l'activitat professional en aquest camp.

Analitza, adapta i, si escau, genera documentació artística i tècnica imprescindible en la formació i capacitació de professionals del sector.

Selecciona i valora críticament les situacions plàstiques, artístiques, tècniques i culturals derivades de l'avanç tecnològic i artístic de la societat, de manera que li permetin desenvolupar la seva capacitat d'autoaprenentatge per tal d'evolucionar adequadament en la professió.

Realitza peritatges i reconeixements d'estampes.

Rendibilitza el treball amb l'adquisició dels coneixements elementals.

#### 4.2 Estructura i distribució horària del currículum

| Codi | Mòdul                         | Hores | Codi | Unitats formatives                                                                                 | Hores |
|------|-------------------------------|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| M01  | Mitjans informàtics           | 99    | UF01 | Comunicació gràfica i presentacions multimèdia                                                     | 33    |
|      |                               |       | UF02 | Tractament de la imatge bitmap                                                                     | 33    |
|      |                               |       | UF03 | Tractament de la imatge vectorial                                                                  | 33    |
| M02  | Formació i orientació laboral | 99    | UF01 | Prevenió de riscos laborals i protecció ambiental.                                                 | 33    |
|      |                               |       | UF02 | El marc legal de les arts plàstiques i el disseny.                                                 | 33    |
|      |                               |       | UF03 | Incorporació al treball. Empresa i iniciativa emprenedora                                          | 33    |
| M03  | Història del gravat           | 99    | UF01 | Anàlisi de l'obra artística i el disseny                                                           | 33    |
|      |                               |       | UF02 | Evolució de l'art i el disseny en relació als canvis socials, les idees estètiques i la tecnologia | 33    |

|     |                                       |     |      |                                                                                                             |     |
|-----|---------------------------------------|-----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|     |                                       |     | UF03 | Recorregut per les obres i autors contemporanis de l'especialitat                                           | 33  |
| M04 | Projectes de gravat                   | 100 | UF01 | Introducció als projectes: objectius i requisits base del projecte.                                         | 33  |
|     |                                       |     | UF02 | Metodologia, planificació i execució de projectes                                                           | 34  |
|     |                                       |     | UF03 | Avaluació i presentació de projectes                                                                        | 33  |
| M05 | Projecte final                        | 99  | UF01 | Projecte final                                                                                              | 99  |
| M06 | Gestió de projectes professionals     | 165 | UF01 | Gestió de projectes professionals                                                                           | 165 |
| M07 | Tècniques d'expressió gràfica: Gravat | 132 | UF01 | Imatge i comunicació. El discurs visual                                                                     | 33  |
|     |                                       |     | UF02 | Suports, eines i materials per a l'expressió gràfica. Treball amb materials no tòxics                       | 33  |
|     |                                       |     | UF03 | Ús i aplicació comunicativa i expressiva del dibuix i el color.                                             | 33  |
|     |                                       |     | UF04 | Maneig i experimentació amb les tècniques d'expressió gràfica                                               | 33  |
| M08 | Tècniques gràfiques industrials       | 100 | UF01 | Materials, suports i sistemes d'impressió. Sostenibilitat i protecció mediambiental                         | 33  |
|     |                                       |     | UF02 | Anàlisi i preparació d'arxius per a la producció gràfica. Postimpressió i acabats.                          | 33  |
|     |                                       |     | UF03 | Programari d'autoedició                                                                                     | 34  |
| M09 | Fotogratat                            | 99  | UF01 | Llenguatge i tècnica fotogràfica                                                                            | 33  |
|     |                                       |     | UF02 | Fotogratat: materials, eines, suports i sistemes d'impressió de la tècnica del fotogravat                   | 33  |
|     |                                       |     | UF03 | Fotogratat i tècniques alternatives aplicades.                                                              | 33  |
| M10 | Taller de serigrafia                  | 132 | UF01 | Tècniques, eines, materials i recursos del taller de serigrafia. Mesures de seguretat i prevenció de riscos | 33  |
|     |                                       |     | UF02 | Planificació, metodologia i procediments del taller de serigrafia                                           | 33  |

|     |                                                   |     |      |                                                                                                             |     |
|-----|---------------------------------------------------|-----|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|     |                                                   |     | UF03 | Taller de serigrafia: formes tecnològiques i recursos expressius                                            | 33  |
|     |                                                   |     | UF04 | Taller de serigrafia: Avaluació i presentació de resultats                                                  | 33  |
| M11 | Taller de gravat                                  | 296 | UF01 | Tècniques, eines, materials i recursos del taller de gravat. Mesures de seguretat i prevenció de riscos     | 33  |
|     |                                                   |     | UF02 | Planificació. metodologia i procediments del taller de gravat                                               | 66  |
|     |                                                   |     | UF03 | Taller de gravat: formes tecnològiques i recursos expressius.                                               | 98  |
|     |                                                   |     | UF04 | Taller gravat: introducció a les tècniques de conservació i restauració d'obra gràfica                      | 66  |
|     |                                                   |     | UF05 | Taller de gravat: Avaluació i presentació de resultats                                                      | 33  |
| M12 | Taller de litografia                              | 198 | UF01 | Tècniques, eines, materials i recursos del taller de litografia. Mesures de seguretat i prevenció de riscos | 33  |
|     |                                                   |     | UF02 | Planificació, metodologia i procediments del taller de litografia                                           | 66  |
|     |                                                   |     | UF03 | Taller de litografia: formes tecnològiques i recursos expressius                                            | 66  |
|     |                                                   |     | UF04 | Taller de litografia: Avaluació i presentació de resultats                                                  | 33  |
| M13 | Arquitectura i disseny del llibre                 | 66  | UF01 | Anàlisi i estudi formal de l'arquitectura i disseny del llibre                                              | 33  |
|     |                                                   |     | UF02 | Tècniques i procediments aplicats en el disseny i maquetació del llibre                                     | 33  |
| M14 | Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers | 134 |      |                                                                                                             | 134 |

|       |                                                 |      |  |  |      |
|-------|-------------------------------------------------|------|--|--|------|
| M15   | Crèdits i hores de lliure disposició del centre | 132  |  |  | 132  |
| Total |                                                 | 1950 |  |  | 1950 |

#### 4.3 Descripció dels mòduls formatius i de les unitats formatives

##### M01 Mitjans informàtics

99 hores

Aquest mòdul conté la formació necessària per iniciar-se en la presentació i confecció de productes de l'especialitat utilitzant les eines informàtiques. Proporciona els coneixements bàsics que s'han de relacionar amb d'altres mòduls que integren els mitjans informàtics com a una eina més per al disseny i la creació artística.

##### UF01 Comunicació gràfica i presentacions multimèdia

33 hores

###### a) Resultats d'aprenentatge

Ha adquirit les nocions bàsiques sobre el conjunt de components físics dels equips informàtics i els programes o aplicacions, instruccions i regles d'us.

Aplica estratègies i tècniques de cerca d'informació a la xarxa.

Adequa el format dels arxius a les necessitats d'us.

Treballa en equip en xarxa.

Composa amb text i imatges per a una comunicació o presentació i posterior impressió.

Realitza presentacions amb text esquematitzat, diapositives, animacions de text i imatges predissenyades o importades.

Anima el text i il·lustracions en la pantalla afegint una narració i/o efectes de so.

Afegeix a la presentació accions interactives.

###### b) Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza amb seguretat el material dels equips informàtics.

Té estratègies per a la cerca d'informació i realitza una recerca i selecció segura de la documentació a la xarxa.

Diferencia el tipus d'arxiu de què es tracta i realitza la compressió i descompressió d'arxius segons les necessitats d'us.

Té estratègies de comunicació a la xarxa, de presentació i de difusió de la informació digital.

Planifica amb criteri el treball i es capaç de gestionar un projecte en equip en un entorn virtual.

Realitza les tasques bàsiques per al disseny d'una correcta comunicació escrita i una presentació gràfica o multimèdia.

Aplica amb coneixement les eines informàtiques: crea llistes amb vinyetes, ordena per columnes, afegeix taules, imatges, comentaris o fórmules, inserta animacions i efectes de so.

Aplica amb criteri diferents dissenys de retícula, fonts tipogràfiques, tractaments de text i imatges, plantilles i animacions.

### c) Continguts

Introducció a la informàtica.

Dispositius d'entrada i de sortida.

Internet. Navegadors, cercadors d'informació, correu electrònic, pàgines web.

Estratègies i tècniques de cerca de la informació a la xarxa.

Utilització dels recursos de la xarxa. Llicències virtuals. Descàrrega i instal·lació d'aplicacions, programes i utilitats a través de la web.

Compressió i descompressió d'arxius. Importació/exportació de la informació.

Conversió d'arxius en PDF.

Protocols de transferència de fitxers. Tècniques d'arxiu. Codis i formats dels arxius informàtics. Control d'accés i permisos.

Eines col·laboratives. Documents en línia.

Programes i eines per a la presentació i comunicació d'un treball o projecte.

Fonaments bàsics del disseny per a la correcta comunicació gràfica: tipografia, imatge, color, composició, retícula, pes visual, etcètera.

La presentació multimèdia de continguts.

Tractament de les imatges. Importació i exportació d'imatges.

Creació enllaços per mitjà d'hipervincles.

UF02 Tractament de la imatge bitmap.

2 ECTS

Resultats d'aprenentatge

Ha adquirit les nocions bàsiques sobre el conjunt de components físics dels equips informàtics i els programes o aplicacions, instruccions i regles d'us.

Entén i aplica estratègies i tècniques de cerca d'informació a la xarxa.

Adequa el format dels arxius a les necessitats d'us.

Treballa en equip en xarxa.

Entén i aplica els conceptes fonamentals de la imatge la imatge bitmap, sistemes de color i formats adequats a cada necessitat.

Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza amb seguretat el material dels equips informàtics.

Realitza una recerca i selecció segura de la informació a la xarxa.

Planifica amb criteri el treball i es capaç de gestionar un projecte en equip en un entorn virtual.

Té estratègies de comunicació a la xarxa, de presentació i de difusió de la informació digital.

Prepara els formats, resolució i mida per a treballar en aplicacions gràfiques i multimèdia.

Empra amb destresa les eines d'il·lustració bitmap.

Entén i utilitza adequadament els diversos tipus de formats gràfics per a aplicacions gràfiques i multimèdia i les diferents possibilitats d'organitzar la informació.

Continguts

Introducció a la informàtica.

Dispositius d'entrada i de sortida.

Internet. Navegadors, cercadors d'informació, correu electrònic, pàgines web.

Estratègies i tècniques de cerca de la informació a la xarxa.

Utilització dels recursos de la xarxa. Llicències virtuals. Descàrrega i instal·lació d'aplicacions, programes i utilitats a través de la web.

Compressió i descompressió d'arxius. Importació/exportació de la informació.  
Conversió d'arxius en PDF.  
Protocols de transferència de fitxers. Tècniques d'arxiu. Codis i formats dels arxius informàtics. Control d'accés i permisos.  
Eines col·laboratives. Documents en línia.  
La imatge bitmap. Programari de creació, tractament i gestió d'imatges bitmap i fotografia digital. Eines de dibuix.  
Fotografia digital. Preparació dels fitxers per distribució i sortida.  
Organització d'objectes: capes, agrupaments, màscares, estils.

### UF03 Tractament de la imatge vectorial 2 ECTS

#### Resultats d'aprenentatge

Aplica amb coneixement les nocions bàsiques sobre el conjunt de components físics dels equips informàtics i els programes o aplicacions, instruccions i regles d'us.

Aplica amb criteri les estratègies i tècniques de cerca d'informació a la xarxa.

Adequa el format apropiat dels arxius a les necessitats d'us.

Treballa cooperativament i en equip en xarxa.

Aplica els conceptes fonamentals de la imatge digital vectorial, el tractament de la tipografia digital, sistemes de color i formats adequats a cada necessitat.

#### Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza amb seguretat el material dels equips informàtics.

Realitza una recerca i selecció segura de la informació a la xarxa.

Planifica amb criteri el treball i es capaç de gestionar un projecte en equip en un entorn virtual.

Té estratègies de comunicació a la xarxa, de presentació i de difusió de la informació digital.

Diferencia els formats d'imatge digital vectorial i bitmap i comprèn les seves característiques fonamentals.

Empra amb destresa les eines d'il·lustració vectorial.

Comprèn i utilitza adequadament els diversos tipus de formats gràfics per a aplicacions gràfiques i multimèdia.

#### Continguts

Internet. Navegadors, cercadors d'informació, correu electrònic, pàgines web.

Estratègies i tècniques de cerca de la informació a la xarxa.

Utilització dels recursos de la xarxa. Llicències virtuals. Descàrrega i instal·lació d'aplicacions, programes i utilitats a través de la web.

Compressió i descompressió d'arxius. Importació/exportació de la informació.

Conversió d'arxius en PDF.

Protocols de transferència de fitxers. Tècniques d'arxiu. Codis i formats dels arxius informàtics. Control d'accés i permisos.

Eines col·laboratives. Documents en línia.

La imatge vectorial. Programari de creació. L'àrea de treball. Eines de dibuix.

Sistemes de colors, digitalització, vectorització, OCR. Tipografia digital.

### M02 Formació i Orientació Laboral

99 hores

Aquest mòdul professional conté la formació necessària perquè l'alumnat es pugui inserir laboralment i desenvolupar la seva carrera professional amb responsabilitat en el sector, la salut i el medi ambient. Ha de fomentar la pròpia iniciativa en l'àmbit

empresarial, tant cap a l'assumpció de deures i funcions en l'ocupació per compte aliè com cap a l'autoocupació.

#### UF01 Prevenció de riscos laborals i protecció ambiental

33 hores

##### Resultats d'aprenentatge

Reconeix les normes sobre seguretat i salut en el treball i les diferents tècniques de prevenció de riscos laborals.

##### Criteris d'avaluació

Entén i aplica les normes sobre seguretat i higiene laboral i desenvolupar sensibilitat cap a la protecció al medi ambient, com a factors determinants de la qualitat de vida.

##### Continguts

Integració de la prevenció en la gestió de l'empresa. La seguretat del producte. El manual (política, procediments, plans, etc.). Integració amb els diferents sistemes (qualitat i medi ambient). Gestió total.

Les auditories internes.

Obligacions i responsabilitats de l'empresa. Funcions, obligacions i responsabilitats.

Organització i planificació. Pla de prevenció de riscos laborals. Avaluació de riscos.

Planificació de la prevenció.

Sistemes de control sobre els riscos existents. Modalitats preventives.

Costos de l'accidentalitat i rendibilitat de la prevenció. Els costos dels accidents de treball. Mètodes de càlcul dels costos dels accidents.

Legislació i normativa bàsica en prevenció. Introducció a l'àmbit jurídic. Legislació bàsica i de desenvolupament.

Mesures de seguretat i higiene en el treball aplicables a la professió.

**Principis de protecció del Medi Ambient.** Normativa vigent en avaluació ambiental estratègica. Legislació mediambiental estatal i europea. Prevenció i control ambiental de les activitats.

#### UF02 El marc legal de les arts plàstiques i el disseny

33 hores

##### Resultats d'aprenentatge

Reconeix, identifica el marc legal de les arts plàstiques i el disseny i aplica la legislació sobre drets d'autor i registre de propietat intel·lectual i industrial.

##### Criteris d'avaluació

Analitza la legislació i normativa vigent d'aplicació al món laboral i a la regulació empresarial en la qual s'integra aquesta especialitat professional.

Analitza i interpreta el marc legal del treball i reconeix els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

Analitza i interpreta el marc legal del treball i la professió en l'àmbit de l'especialitat.

##### Continguts

El marc jurídic de les relacions laborals. Estatut dels treballadors i regulació específica.

El marc jurídic de la professió, contractació i regulació en l'àmbit de l'especialitat.

Estudi del conveni col·lectiu

**Polítiques d'igualtat en matèria laboral.** Fases per a l'elaboració d'un pla d'igualtat a l'empresa: disseny, elaboració (objectius i accions a desenvolupar) i implementació, seguiment i avaluació.

Les mesures de foment del treball i de conciliació familiar.

Prestacions de la Seguretat Social i desocupació.

Els drets de propietat intel·lectual i industrial. Registre de la propietat intel·lectual.

Entitats de gestió: copyright i copyleft. Propietat industrial: els models i dibuixos industrials i artístics. Registre i procediment registral.

Els signes distintius: marca, rètol i nom comercial. Transmissibilitat.

UF03 Incorporació al treball. Empresa i iniciativa emprenedora  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Reconeix els requisits i condicionants legals per organitzar i gestionar una petita o mitjana empresa, considerant els factors de producció, jurídics, mercantils, socials i laborals.

Identifica les diferents vies d'accés al mercat de treball i a la formació permanent.

Reconeix els organismes institucionals, nacionals i comunitaris dedicats a la formació i accés al mercat de treball.

Criteris d'avaluació

Analitza la legislació i normativa vigent d'aplicació de l'especialitat professional, dins de la relació laboral o per compte propi.

Identifica les fonts i vies d'accés a l'ocupació i a la formació permanent directament relacionades amb la professió.

Describeix com portar a terme l'activitat empresarial tant en l'àmbit individual com societari.

Redacta el pla de creació i organització d'un taller artístic i / o d'una petita o mitjana empresa en què es consideren els aspectes jurídics, socials i laborals corresponents, els recursos materials i humans necessaris, les accions de màrqueting, comercialització i distribució dels productes i els mecanismes de seguretat laboral, ambiental i de prevenció de riscos exigits per a iniciar el seu funcionament.

Realitza correctament contractes i emet factures.

Identifica els organismes relacionats amb la professió com a vies d'accés a l'ocupació.

Continguts

Nivell i competències professionals del tècnic superior d'arts plàstiques i disseny en l'especialitat.

Recerca activa d'ocupació. Sistemes d'accés al món laboral. El mercat de treball: estructura. Els jaciments d'ocupació. Tècniques i organismes que faciliten la inserció laboral. Iniciatives per al treball per compte propi. La formació permanent.

L'empresa. Diferents models jurídics d'empreses i característiques. Organització, administració i gestió. Obligacions jurídiques i fiscals.

Gestió dels equips de treball, tractament i resolució de conflictes

El contracte. Modalitats de contracte de treball. Drets i deures derivats de la relació laboral.

Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball.

Conceptes bàsics de màrqueting. L'organització de la producció, comercialització i distribució a l'empresa. Mètodes d'anàlisi de costos i el control de la qualitat.

L'empresari individual. Tràmits per a iniciar l'activitat empresarial. Pressupostos, taxacions i facturació de treballs.

La mobilitat dels treballadors entre països de la UE

Les vies d'accés al mercat de treball, la formació permanent i la internacionalització en la professió.

Els organismes que promociónen la professió.

### M03 Història del gravat

99 hores

El mòdul té com a finalitat dotar d'eines a l'alumnat que li permetin reunir i interpretar dades rellevants sobre l'especialitat, alhora que establir criteris per emetre valoracions argumentades que incloguin una reflexió i l'anàlisi sobre els àmbits de l'art i el disseny en el context en el qual es va gestar, tot relacionant-los amb altres formes d'expressió cultural.

### UF01 Anàlisi de l'obra artística i el disseny

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Ha adquirit habilitats d'investigació entorn a l'obra artística i el disseny: formulació de preguntes, realització de recerques, anàlisis i avaluacions.

Analitza i entén els aspectes formals, conceptuals i tècnics propis del llenguatge artístic.

Diferència les tècniques i els materials valorant el treball artístic i artesanal en el seu més ampli espectre.

Raona de forma objectiva i científica, sobre el llenguatge plàstic, estructural i ornamental, transmès per les peces esmaltades, emmarcant-les en el seu context d'art aplicat tridimensional.

Valora els factors plurals que convergeixen en la definició d'una cultura visual.

#### Criteris d'avaluació

Valora de manera argumentada realitzacions artístiques de diferents èpoques i estils, en base als coneixements aportats per l'assignatura i al propi criteri i sensibilitat.

Analitza la iconografia de les obres produïdes en les diverses èpoques històriques i llocs, fent atenció a com s'hi fan paleses les convencions culturals sobre els gèneres pertinents en cada circumstància.

Formula les preguntes adequades per a la realització de recerques i anàlisi sobre l'obra artística i els productes de disseny.

Analitza i entén els conceptes que són propis del llenguatge de les arts plàstiques i de les arts aplicades, amb especial atenció als específics al gravat.

Valora de manera argumentada, raonada i científica, la cultura artística, els seus valors culturals, estètics i plàstics, i dels variats elements que la configuren en diferents èpoques i estils, en base als coneixements aportats per l'assignatura i el propi criteri i sensibilitat.

Percep i valora, de forma raonada i científica, els elements que les configuren les arts del llibre, l'enquadernació i de l'expressió gràfica en general.

Utilitza un llenguatge clar i concís, emprant de forma idònia el vocabulari i la terminologia específica en relació a l'art de l'obra gràfica.

Examina de quina manera el gènere, en tant que construcció social i cultural, travessa la creació artística.

## Continguts

La imatge gràfica: concepte i significació cultural i històric-artística. La imatge gràfica com a mitjà de comunicació; elements que la defineixen. Materials i tècniques.

Terminologia bàsica.

Concepte de llibre: la seva significació com a transmissor cultural i com a objecte d'art.

Elements que el configuren. L'escriptura i les seves diverses manifestacions.

L'ornamentació. L'enquadrernació: materials, dibuix, línia i color com a valors expressius.

Transcendència de l'escriptura i de la definició de l'alfabet.

Les col·leccions d'estampes.

El fenomen del mecenatge i la seva repercussió en el món del llibre.

El paper del gravat com a difusor de tendències estètiques i ornamentals.

La litografia i les seves tècniques; conseqüències de la seva difusió per al llibre i la premsa.

Les arts gràfiques al servei de la sàtira política i social.

El cartell i la fotografia: les seves aportacions a la concepció de la imatge gràfica.

La perspectiva de gènere en la creació artística.

UF02 Evolució de l'art i el disseny en relació als canvis socials, les idees estètiques i la tecnologia

33 hores

## Resultats d'aprenentatge

Relaciona els valors plàstics, ornamentals i cromàtics de les cultures que són pròpies de cada etapa artística i amb els factors econòmics, socials i de diversa índole que conflueixen en la seva configuració.

Describeix les característiques tècniques i estilístiques d'autors reconeguts.

Identifica l'obra de diferents èpoques i estils i als autors significatius de diferents períodes històrics.

Relaciona tècniques i estils amb les diferents moments i cultures.

Comprèn i manifesta un judici crític ponderat davant els fets artístics i el seu reflex en el món de l'obra gràfica, així com la capacitat de emmarcar-los en el context històric, sociocultural i temporal que els correspon.

## Criteris d'avaluació

Desenvolupa la comprensió visual i conceptual d'àmbit històric, econòmic, social i cultural en què es desenvolupa la estampació d'obra gràfica.

Aprofundeix en les relacions entre l'art, el disseny i la societat en diferents períodes: les condicions polítiques i ambientals, econòmiques, culturals i socials, que intervenen o influeixen en un moment determinat en la producció artística i el disseny.

Analitza l'art i el disseny en el seu doble vessant tècnica i plàstica, estudiant la seva evolució en el temps i la seva relació amb la cultura i la societat de cada etapa històrica.

Analitza la relació existent entre l'art i les arts aplicades i altres manifestacions artístiques del seu context temporal.

Relaciona el llenguatge expressiu que caracteritza cada època, estil o tendència i la seva relació amb les arts aplicades, el disseny, l'arquitectura i la societat del moment en què es s'ha produït.

Reconeix i identifica les principals realitzacions d'arts aplicades enquadrant-les en el seu moment històric, relacionant-les amb el seu context polític i social.

Elabora textos escrits en relació a l'obra gràfica original amb un ús adequat i correcte de la terminologia pròpia de l'ofici

Manifesta sensibilitat davant l'anàlisi del fet artístic, passat o actual, i capacitat d'interpretar adequadament la diversitat de factors que actuen sobre la definició de la moda i el indument.

#### Continguts

El món antic i la seva cultura gràfica. Plantejaments gràfics i ornamentals de les restes de l'antiguitat. Simbologia cristiana i les seves repercussions per a la il·lustració de llibres medievals. Cultura eclesial i monacal i imatge gràfica: caracterització dels grans centres productors de miniatura. L'estètica musulmana a través de les seves manifestacions gràfiques.

Difusió de la impremta: els grans mestres impressors.

La tornada a la realitat en la plàstica gòtica. El gravat xilogràfic: orígens i aparició a Occident. La impremta: aparició i conseqüències socioculturals de la seva expansió.

Humanisme i Art. El gravat en el Renaixement: xilografia i calcografia. Principis i ideals estètics del Barroc i del Rococó. La cultura del llibre en tots dos períodes: grans centres productors. Eclosió de la calcografia i ampliació de les seves possibilitats tècniques.

Grans mestres gravadors del Renaixement i el Manierisme.

L'obra dels grans mestres.

El retorn al clàssic en el gravat i en la il·lustració del llibre. Conseqüències de la Revolució Francesa i de la industrialització. Renovació de la xilografia.

El gravat dels grans mestres i la reproducció d'obres pictòriques.

El segle XX: les avantguardes històriques i la seva contribució a les arts gràfiques i a l'estampació. Novetats tècniques i mecàniques al servei dels processos gràfics.

Manifestacions del període d'entreguerres. L'època posterior a la Segona Guerra Mundial.

UF03 Recorregut per les obres i autors contemporanis de l'especialitat

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Entén i relaciona les noves tendències des dels àmbits de l'art, el disseny i la moda. Aprecia les obres d'art i el disseny actual, emetent judicis de valor argumentats i justificats pel seu coneixement de la matèria.

Demostra sensibilitat en la interpretació de les cultures visuals, passades i actuals, relacionant-les adequadament amb altres manifestacions culturals i atenent de forma especial a les tendències artístiques contemporànies.

#### Criteris d'avaluació

Debat sobre els diferents posicionaments artístics, relats (discurs i/o narrativa), conceptes i estils presents en la pràctica artística i les obres d'autors contemporanis de l'especialitat.

Reconeix les relacions i les influències, tècniques i estilístiques, entre les diferents cultures.

Estudia, aprofundeix, analitza, comprèn i es posiciona amb argumentacions i criteri davant les tendències de l'art i el disseny contemporànies, especialment en l'àmbit de la moda.

Valora la pròpia activitat professional com a producte de l'evolució dels sabers humanístics, artístics i tècnics propis de l'especialitat.

Valora i entén les tendències de la plàstica i del disseny actuals mitjançant l'estudi evolutiu de la moda en el vestir.

Desenvolupa la sensibilitat i la capacitat del gaudi estètic.

Descriu amb coneixement els processos d'investigació i renovació que s'han dut a terme en el camp de les arts i el disseny durant aquest segle, fent especial atenció a la moda.

Explica l'abast de la moda, les seves aplicacions i la innovacions i analitza la seva projecció tècnica i estètica.

Descriu les relacions entre les tendències de l'art, el disseny i la moda actual

Utilització d'un llenguatge clar i concís i d'una terminologia i un vocabulari específic idonis.

### Continguts

Els actuals mitjans de comunicació i representativitat de la imatge gràfica en els plantejaments estètics contemporanis.

Les arts i els dissenys al món contemporani entre la crítica i el consum.

Problemàtiques artístiques del segle XXI. Propostes híbrides entre les arts, i entre l'art i d'altres àmbits del coneixement. Arts i compromís, activisme i crítica social.

L'art i el gravat contemporani i les noves tendències en disseny (sostenible, circular, col·laboratiu,...). Tècnica i estètica contemporània. Principals representants. El segle XXI camí obert.

Creadors i creadores, realitzadors/es i manifestacions representatives, amb especial referència als gravadors/es espanyols i catalanes.

El disseny contemporani: ecodisseny, disseny emocional, co-disseny, disseny DIY (Do It Yourself), disseny participatiu, disseny obert, codi obert.

### M04 Projectes de gravat

100 hores

En aquest mòdul es relaciona el domini de la part tècnica i el desenvolupament conceptual. Conflueixen en el mòdul, es materialitzen i apliquen, els coneixements tant tecnològics com teòrics dels altres mòduls del cicle. Es desenvolupa la capacitat de l'alumnat per portar a terme projectes i idees a través de les diferents activitats o treballs, potenciant la responsabilitat en l'organització del procés, el procediment d'execució, la capacitat crítica sobre el propi treball, i la ideació i representació prèvia per mitjans manuals o informàtics, bi o tridimensionals.

### UF01 Introducció als projectes: objectius i requisits bàsics del projecte

33 hores

### Resultats d'aprenentatge

Valora la metodologia projectual com a oportunitat d'investigació i d'expressió artística personal.

Demostra autonomia en la planificació i realització del treball.

### Criteris d'avaluació

Entén l'enunciat del problema o encàrrec i la necessitat a la qual cal donar solució, analitzant tots els factors que hi intervenen.

Recerca les solucions que s'han donat fins al moment i quines solucions s'han trobat amb anterioritat a propostes similars per a donar-hi resposta.

Demostra autonomia en la planificació i realització del treball.

Demostra sensibilitat artística i creativitat en el treball.

Selecciona imatges en relació amb el tema proposat, avaluant els coneixements i capacitat per relacionar els elements que intervenen en la fase de lectura i contingut d'un missatge.

#### Continguts

La metodologia projectual. Diferents tendències metodològiques. Processos creatius per a la generació d'idees.

Optimització de recursos. Verificació del control de qualitat en les diferents etapes.

Conceptes bàsics de antropometria i ergonomia.

Producte artístic i producte semi-industrial.

Estudi del tema proposat. Definició del projecte. Les fases prèvies del projecte: necessitat, idea, definició d'objectius. Estudi de requeriments.

Desenvolupament d'esbossos.

Disseny i maquetació de text i imatges.

Elaboració i edició en tallers.

UF02 Metodologia, planificació i execució de projectes

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Selecciona i aplica la metodologia projectual més adequada la creació d'obra original  
Entén i porta a terme les diferents fases de creació i realització i soluciona adequadament els problemes tècnics, artístics i comunicatius que puguin presentar-se.

Desenvolupa i realitza projectes adequats al nivell de qualitat i competitivitat exigint professionalment.

Planteja i porta a terme projectes adequats a la temàtica i especificacions de l'encàrrec o a les pròpies motivacions i interessos artístics i professionals.

Reconeix i porta a terme les fases del procés de creació i realització fins a l'obtenció d'un producte final de la qualitat exigible a nivell professional.

Aplica les normes de presentació d'originals per a la seva posterior reproducció.

Explora solucions gràfiques creatives i innovadores per resoldre exercicis en el context de l'especialitat.

Domina les tècniques i tecnologies necessàries per al desenvolupament de projectes de qualitat artística i comunicativa.

Domina el llenguatge i els processos tècnics de la representació i expressió gràfica i els aplica de manera creativa en projectes de diferents gèneres, temes i formats.

Reconeix la normativa específica d'aplicació a la seva especialitat.

#### Criteris d'avaluació

Planteja possibles solucions al problema avaluant els pros i contres de cada idea escollint aquella que millor respon al problema o necessitats.

Defineix tots els aspectes que tenen relació amb el producte final i planifica el procés escollit amb la metodologia a emprar en les diferents etapes o fases, preveient els materials a emprar, les eines i els costos, entre d'altres aspectes.

Analitza la relació entre el projecte i la metodologia projectual i selecciona les metodologies més adequades.

Planifica de forma adequada de les tècniques gràfiques a emprar en funció dels esbossos realitzats, avaluant si la relació entre imatge i tècnica és l'adequada.

Elabora de matrius i realitza l'estampació de les mateixes, comprovant el correcte ús de les tècniques de gravat i estampació.

Demostra creativitat i el sentit artístic en el treball.

Prepara el material i porta a terme l'execució del projecte amb habilitat, aplicant les tècniques necessàries seguint les pautes establertes pel projecte, prenent notes sobre la realització i les incidències que es produeixen.

Investiga i analitza la documentació necessària per a l'execució del projecte en els tallers.

Materialitza projectes originals en totes les seves fases fins a l'obtenció d'un resultat final viable.

Identifica i utilitza tant les tècniques tradicionals com les noves tecnologies específiques.

Verifica que la solució trobada resol efectivament el problema o la necessitat i demostra públicament que es compleixen els requeriments establerts.

Exercita la capacitat d'invenió i ideació i desenvolupa la sensibilitat estètica i creativa aplicant les tècniques de representació adients.

Realitza projectes amb qualitat tècnica, artística i comunicativa, a partir d'un encàrrec o de la pròpia idea.

Domina el llenguatge, els conceptes, les tècniques i els recursos de l'expressió gràfica i el aplica correctament segons la naturalesa de l'encàrrec.

Utilitza amb destresa els tècniques i tecnologies pròpies de l'especialitat, les seves eines i recursos, en funció de les especificacions del projecte.

### Continguts

El procés creatiu: mètodes i sistemes.

El projecte. Documentació projectual.

Fases del projecte: Informació. Condicionants. Especificacions. Documentació. Presa de dades i anàlisi. Esbossos preliminars.

Pressupostos. Tècniques i normalització.

Recerca i experimentació amb materials, procediments i recursos expressius.

El projecte de gravat: idea i realització tècnica.

El procés creatiu: mètodes i sistemes.

Esbossos de previs. Composicions.

Pas de l'esbós al dibuix definitiu a l'estampa.

Investigació sobre processos de realització. Tècniques. Materials. Nous materials i noves tecnologies.

La materialització del projecte fins a l'obtenció del producte acabat en els tallers.

### UF03 Avaluació i presentació de projectes

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Desenvolupa i realitza projectes adequats al nivell de qualitat i competitivitat exigida professionalment.

Presentació correcta dels projectes.

Aplicació en el projecte dels coneixements adquirits en altres mòduls.

Reconeix la normativa específica d'aplicació a la seva especialitat.

Utilitza el format adequat en la presentació de l'obra o projecte.

Emet un judici crític argumentat respecte al propi treball i els resultats obtinguts així com valorar raonadament les realitzacions dels altres.

Acompanya l'edició d'estampes amb el text que explica els detalls tècnics i el nombre de proves estampes que la componen i el taller on l'han estampat.

### Criteris d'avaluació

Demostra en el treball sensibilitat estètica i artística, imaginació i creativitat, així com capacitat d'investigació conceptual i plàstica.

Presenta correctament els originals per a la seva posterior reproducció.

Presenta correctament els projectes adequant-los a les especificacions formals, conceptuals i temporals establertes.

S'expressa amb pautes d'estil pròpies i adequades a les especificacions de cada projecte.

Reconeix i empra correctament la terminologia específica en la presentació del projecte.

Verifica que la solució trobada resol efectivament la proposta o l'encàrrec i demostra públicament que es compleixen els requeriments establerts.

Estableix relacions conceptuals i justificacions tècniques en l'exposició dels seus raonaments en la presentació del seu treball o projecte.

Escull un format adequat per a la presentació tenint en compte les característiques de l'obra.

Explica el projecte utilitzant de forma clara, amb un estil senzill i eficaç, tenint en compte l'interlocutor o al públic que va dirigit.

Redacta la justificació del tiratge fent la referència correcta als materials i tècniques.

### Continguts

Justificació del tiratge.

Presentació del treball: carpeta, llibre, caixa, ...

El llenguatge gràfic i plàstic i la comunicació visual en la realització i presentació del projecte.

La presentació de l'obra original. La defensa del projecte. La memòria explicativa del projecte. Costos.

L'establiment de criteris per a l'avaluació del resultat. Verificació del control de qualitat en les diferents etapes.

El portafoli professional.

### M05 Projecte final

99 hores

Aquest mòdul té caràcter global dels diferents sabers i tècniques presents en la formació establerta en la resta dels mòduls. Ha de permetre culminar la integració dels continguts impartits al llarg del cicle a través de la realització d'un projecte amb autonomia i adequat al nivell acadèmic cursat. Relaciona, i si escau completa, els coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat. L'alumnat haurà d'evidenciar el domini de les tècniques i els procediments de realització, de disseny i d'organització de l'execució. En la presentació i argumentació del projecte l'alumnat haurà de mostrar el grau d'assoliment de les competències professionals i específiques del cicle.

### UF01 Projecte final

99 hores

### Resultats d'aprenentatge

Proposa i materialitza un projecte de gravat i estampació, propi o per encàrrec, de qualitat tècnica, artística i comunicacional.

Realitza el projecte duent a terme totes les etapes i controls de qualitat corresponents.

Desenvolupa, mitjançant la projectació i realització d'un projecte original les destreses professionals de la seva especialitat.

Relaciona els diferents continguts teòrics i pràctics dels mòduls per desenvolupar el projecte final.

Si és el cas, utilitza mètodes de treball en equip en col·laboració amb les altres àrees docents per desenvolupar projectes interdisciplinaris.

#### Criteris d'avaluació

Realitza un projecte de gravat i estampació que compleix amb el nivell tècnic, artístic i comunicacional exigible en l'àmbit professional.

Utilitza una metodologia projectual adequada als condicionants i especificacions de l'encàrrec.

Realitza el control de qualitat del projecte en els seus aspectes formals, expressius, tècnics, tecnològics i funcionals.

Presenta adequadament el projecte i emetre una valoració personal tècnica, artística i funcional utilitzant correctament els conceptes i terminologia propis de la seva àmbit professional.

Soluciona els problemes que sorgeixen en el procés projectual utilitzant els coneixements i recursos gràfics, plàstics, metodològics i tècnics més adequats.

Relaciona les diferents disciplines impartides durant el cicle i els coneixements tècnics i conceptuals adquirits.

Presenta el projecte, exposa oralment els seus principals apartats i emet una valoració personal amb argumentació tècnica i artística, utilitzant correctament en tot moment la terminologia pròpia.

Realitza un càlcul de materials i un pressupost ajustat a les necessitats del projecte. Mostra iniciativa, domini tècnic i sentit estètic en la realització de la feina.

#### Continguts

La creació i realització del projecte de gravat i estampació. Metodologia. Etapes.

Especificacions. Condicionants. Documentació gràfica.

Previsions i càlculs tecnològics, de cost i de mitjans que resultarien necessaris per a l'execució del projecte.

Materialització del projecte de gravat i estampació fins a l'obtenció del producte acabat. Verificació del control de qualitat en les diferents etapes.

La comunicació, presentació i defensa del projecte.

#### M06 Gestió de projectes professionals

165 hores

El mòdul treballa sobre la gestió i producció de projectes: la planificació, l'organització, la motivació i el control dels recursos, procediments i protocols per tal d'aconseguir un producte que pugui ser realitzat sobre uns encàrrec professional, tenint en compte els requisits de qualitat, temps i cost.

Es treballa l'encàrrec professional, tenint en compte tots els requeriments necessaris, seguint els procediments, l'organització, la producció i els serveis que s'ofereixen a l'empresa, estudi, taller o organització externa on es pugui situar.

Comporta el desenvolupament d'activitats relacionades amb les competències professionals, entre elles el treball en equip, que han de permetre la futura inserció de l'alumne en el món laboral i en relació als estudis que cursa. La relació i tracte amb l'empresa i els clients és una de les parts fonamentals.

#### UF01 Gestió de projectes professionals

165 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Identifica tant les tasques que ha de desenvolupar en el seu lloc de treball com la forma d'interactuar amb els altres llocs, àrees o departaments de l'empresa, estudi o taller.

Busca, selecciona, organitza la informació i utilitza fonts fiables.

Es comunica eficientment amb les persones: els seus companys, supervisors, clients i altres professionals

Elabora la documentació del projecte, tant per a l'empresa com per al client.

Aplica el marc legal i normatiu que regula i condiona la seva activitat professional.

Identifica les necessitats funcionals, tècniques, comunicatives i artístiques plantejades en l'encàrrec.

Analitza productes ja existents en el mercat i processos de producció, per garantir la qualitat i competitivitat del nou producte

Treballa en equip i de forma cooperativa, reconeixent el valor afegit que les diferents aportacions dels membres del grup aporten a la consecució dels objectius establerts.

Planifica la realització del projecte i l'executa duent a terme els controls de qualitat pertinents en les diferents fases del procés, prenent decisions en funció de l'encàrrec, condicionants i les pròpies limitacions.

Aplica mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva, analitzant les situacions de risc en l'entorn laboral

Valora i aplica els principis de l'ètica professional en el desenvolupament de la seva activitat, mostrant la maduresa suficient per assumir les conseqüències de les seves accions.

Formula activament nous plantejaments que s'avancin als canvis.

Adopta una actitud proactiva i desperta per al desenvolupament de la creativitat i l'esperit emprenedor.

#### Criteris d'avaluació

Analitza el brífing o comanda. Planifica l'abast del projecte al pressupost indicat.

Reconeix l'organigrama i els procediments de treball de l'empresa, identificant els seus procediments de treball en el desenvolupament dels projectes i encàrrecs.

Aplica les tècniques de recerca i organització de la informació en quant a manteniment, actualització, seguretat, confidencialitat, secret professional, accessibilitat i destrucció, segons els procediments establerts a l'empresa, estudi o taller.

Transmet la informació de forma clara i precisa, utilitzant el tractament protocol·lari adequat, respectant el codi deontològic de la professió i el canal de comunicació adient.

Planifica la transmissió de la informació a empreses externes de producció.

Redacta de forma entenedora el projecte i l'exposa i el defensa de manera argumentada en públic.

Desenvolupa les funcions pròpies d'un tècnic superior i elabora i tramita, segons correspongui, la documentació del projecte aplicant la normativa vigent.

Analitza les necessitats d'aprovisionament de material i de serveis d'altres professionals, i executa les tasques necessàries.

Avalua les implicacions que comporta l'elecció d'una idea, diferenciant entre el que pot ser una simple idea d'una idea factible, tot establint els avantatges i inconvenients de les propostes.

Demostra empatia i s'esforça per acceptar i respectar formes de pensar o actuar diferents a les pròpies, exposant opinions constructives davant d'una tasca, i proposant millores si s'escau.

Manté una actitud proactiva, participant en el grup, desenvolupant iniciativa emprenedora en el seu lloc de treball.

Disposa de tècniques, procediments, plantejaments i recursos metodològics, conjugant funció i creativitat.

Organitza l'espai de treball tenint en compte les normatives que regulen l'activitat laboral, la seguretat i higiene i la protecció mediambiental.

Aplica els principis i les conclusions de la pròpia ètica a la multiplicitat dels aspectes de la vida de la professió.

Relaciona la innovació i la iniciativa amb les implicacions que té per a la competitivitat empresarial, ajustant-se als pressupostos indicats.

Selecciona diferents experiències d'innovació, descrivint i valorant els factors de risc assumits en cadascuna.

Executa l'original, maqueta del producte o prototip. Si és el cas, planifica la producció i/o seriació.

#### Continguts

L'empresa, estudi o taller

Brífig o comanda.

Costos i pressupostos.

Gestió del projecte o encàrrec.

Gestió amb empreses externes.

Activitats de documentació relacionada amb els projectes.

Organització de la informació.

Transmissió de la informació. Consens de criteris.

Execució del projecte o encàrrec. Original, maqueta o prototip. Seriació.

El treball creatiu.

Iniciativa i innovació.

El treball cooperatiu a l'empresa, estudi o taller. Planificació i distribució de tasques sota els criteris consensuats.

Ètica i responsabilitat.

Valoració de resultats.

#### M07 Tècniques d'expressió: Gravat

132 hores

Aquest mòdul combina la pràctica amb els materials i les tècniques amb el reconeixement i la seva aplicació per part d'autors reconeguts. Analitza els llenguatges del dibuix, la pintura i el gravat i els seus procediments de forma que es pugui escollir la millor forma de representació de la imatge, en funció de les seves necessitats expressives. L'alumnat ha d'obtenir un coneixement global de la seva adequació a diferents estils, gèneres i necessitats comunicatives que el permetin aprofundir i desenvolupar amb criteri propi un estil personal.

#### UF01 Imatge i comunicació. El discurs visual

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Identifica i descriu en una imatge els aspectes relatius de la percepció visual.

Compren la gènesi de la imatge des d'un raonament teòric.

Identifica, valora i interpreta els elements morfològics i sintàctics d'imatges donades d'artistes, de professionals de la comunicació gràfica i de l'obra pròpia.

Interpreta i valora el paper comunicatiu de la imatge i compren la responsabilitat de l'autor.

Analitza imatges d'acord amb els continguts expressius del llenguatge visual utilitzat i el seu significat.

Reconeix i classifica els signes visuals.

#### Criteris d'avaluació

Proposa solucions gràfiques adequades a problemes de comunicació, les valora i argumenta.

Elabora estratègies de comunicació visual a la transmissió d'idees i missatges propis o

assignats, les explica i argumenta.

Llegeix, identifica, valora i interpreta imatges aplicant diferents models de anàlisi.

Identifica els signes i defineix els principis teòrics de la percepció visual.

Interpreta els codis significatius de la imatge.

Compren els mecanismes de la comunicació visual en la imatge fixa i en la imatge seqüenciada.

Entén les principals lleis i teories que expliquen la percepció visual.

Identifica, valora i interpreta imatges aplicant diferents models d'anàlisi.

Interpreta els codis significatius de la imatge.

Identifica i valora la funció expressiva de la imatge en el seu context.

Identifica i analitza les estratègies de la comunicació en la imatge.

Defineix els diferents àmbits i entorns de producció de la imatge fixa i en moviment.

#### Continguts

Identificació, anàlisi i valoració de la imatge.

Sintaxi visual.

La visualització de la realitat. Teories perceptives.

El signe: Expressió i contingut. Denotació i connotació.

Tipus de signes. Propietats i convencions. Els signes i els seus valors significatius.

La comunicació visual. El procés comunicatiu.

Comunicació visual. Missatge i context.

Abast comunicatiu dels diferents formats. La imatge fixa i la imatge seqüenciada.

Funcions comunicatives de la imatge. La imatge descriptiva i la imatge expressiva.

Missatge directe i indirecte.

UF02 Suports, eines i materials per a l'expressió gràfica. Treball amb materials no tòxics

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Analitza, planifica i relaciona els valors gràfics de la imatge amb les tècniques gràfiques.

Utilitza correctament i de forma responsable els estris i materials propis de les tècniques gràfiques així com manté l'equipament i el lloc de treball en condicions idònies.

Arxivar adequadament la documentació tècnica i visual.

Identifica les tècniques gràfiques tradicionals i les seves característiques en l'aplicació per a determinats projectes.

Aplica amb destresa els coneixements i les habilitats d'expressió plàstica i les tècniques gràfiques que el permeten plantejar i desenvolupar projectes.  
Identifica i treballa amb materials no tòxics i respectuosos amb el mediambient.

#### Criteris d'avaluació

Analitza imatges gràfiques de diversos artistes, tenint en compte els elements bàsics del llenguatge gràfic empleat.

Analitza i valora els elements que intervenen en la imatge, analitzant els elements gràfics i plàstics que s'utilitzen.

Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes

Identifica els procediments i utilitza amb correcció les principals tècniques d'expressió gràfica així com els seus estris, eines i materials.

Valora la rellevància de l'actualització i formació permanent del gravador en la competitivitat professional, i la importància que té en l'exercici professional la qualitat dels estris i materials, la seva conservació i manteniment, i l'organització del lloc de treball.

Pren consciència de la necessitat de mantenir net el lloc de treball i en fa un bon ús dels materials.

Es responsabilitza en l'elecció de materials que tenen cura pel medi ambient i en fa un ús sostenible.

#### Continguts

Valors gràfics i plàstics que intervenen en la imatge.

Materials, tècniques i suports adequats per a la realització d'esbossos.

Anàlisi d'obres d'artistes gràfics. Les tècniques i procediments d'expressió gràfica.

Estris, eines, materials.

Materials no tòxics respectuosos amb el mediambient.

UF03 Ús i aplicació comunicativa i expressiva del dibuix i el color.

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Utilitza les diferents tècniques de dibuix i representació gràfica.

Aplica de forma convenient les tècniques, els procediments, els instruments, les eines i els materials propis del dibuix i del color en la solució de la representació gràfica.

i utilitza amb correcció les principals tècniques d'expressió gràfica així com els seus estris, eines, materials i suports.

Elabora esbossos i dibuixos aptes per desenvolupar en els tallers les imatges realitzades en les diferents tècniques de gravat, xilografia, litografia i serigrafia.

#### Criteris d'avaluació

Treu el màxim rendiment a les eines, materials i tecnologies emprades en el procés d'execució de l'encàrrec

Identifica i escull els suports, tècniques i materials adequats a les possibilitats expressives, utilitzant correctament els suports, les tècniques i els materials en els seus treballs.

Demostra creativitat i sentit artístic en el seu treball.

Presenta correctament el treball.

#### Continguts

Anàlisi de l'estructura de la imatge.

La línia com a element que configura la imatge: la línia en funció de les diferents tècniques (aiguafort, punta seca, burí, vernís tou, litografia a llapis, litografia a la ploma). La línia en positiu-negatiu. Tècniques, materials de dibuix i suports per a l'execució d'esbossos.

La taca i els valors tonals en la imatge gràfica: textura i valors tonals en l'elaboració d'imatges, a través de les tècniques de aiguatinta, camafeu, manera negra, aiguada, trama fotomecànica, electrografia, etc. Tècniques, materials de dibuix i suports per a l'execució d'esbossos.

La pinzellada com a element constructor de la imatge. La pinzellada com cal·ligrafia i com a valor tonal en funció de les tècniques de gravat, litografia i serigrafia.

Tècniques, materials de dibuix i suports per a l'execució d'esbossos.

El color. Teoria del color. Valors expressius i descriptius.

El color a la imatge gràfica. Estudis de color mitjançant tècniques gràfic-plàstiques

El color. Harmonitzacions cromàtiques a partir de diferents tècniques. Creació de games cromàtiques. Interacció del color. Procediments tècnics, valors estètics i qualitats formals del color. La juxtaposició i la superposició en la imatge en color.

Planificació de la imatge en funció dels processos d'estampació a color en gravat calcogràfic, xilografia, litografia i serigrafia. Tècniques, suports i materials de dibuix per a l'execució d'esbossos.

UF04 Maneig i experimentació amb les tècniques d'expressió gràfica  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Desenvolupa el sentit artístic i la creativitat.

Diferencia els procediments.

Selecciona i aplica amb destresa les tècniques gràfiques més adequades a les particularitats temàtiques, estilístiques i comunicatives de l'encàrrec.

Criteris d'avaluació

Diferencia els procediments i utilitza amb correcció les principals tècniques de expressió gràfica així com els seus estris, eines i materials.

Adapta els esbossos a la seva posterior realització en els tallers, buscant les diferents alternatives en la realització d'imatges i tenint en compte la seva posterior execució en els diferents tallers de gravat, litografia i serigrafia.

Presenta correctament el treball.

Experimenta les possibilitats expressives de les diferents tècniques en funció de les seves preferències estilístiques i artístiques i les incorpora a l'estil personal.

Desenvolupa la capacitat de comunicació gràfica, la creativitat i expressivitat personals.

Selecciona i aplica les tècniques gràfiques més adequades a les particularitats temàtiques, estilístiques i comunicatives de l'encàrrec.

Continguts

La matèria com a protagonista en la imatge gràfica. Nous formats i materials experimentals.

Aplicacions pràctiques i creatives en l'actualitat. Estratègies de creativitat. El concepte creatiu. Conceptualització. Idea Força. L'estil.

M08 Tècniques gràfiques industrials

100 hores

Aquest mòdul conté la formació associada al coneixement dels sistemes d'impressió actuals i a la funció de tractament de text i imatges per reprografia i la seva utilització en indústries gràfiques, així com la digitalització d'imatges, l'arxiu digital de documents de tota mena i la seva transmissió mitjançant les xarxes de les tecnologies de la informació i la comunicació. Es fa especial incidència en l'ús de materials sostenibles i la protecció mediambiental.

UF01 Materials, suports i sistemes d'impressió. Sostenibilitat i protecció mediambiental

33 hores

Resultats d'aprenentatge

Describeix les tècniques de reproducció fotomecànica en la indústria gràfica.

Entén les modernes tècniques d'impressió i els seus diferents fonaments enfront dels mètodes tradicionals.

Defineix i diferencia els diferents tipus d'impressió industrial i les seves particularitats.

Identifica el material sostenible i aplica en treball mesures de protecció mediambiental.

Criteris d'avaluació

Diferencia les tècniques de gravat tradicional de les d'impressió industrial, sabent valorar la seva evolució a través de la història de les Arts Gràfiques i apreciament les diferents formalitzacions que ha provocat el canvi tecnològic a través de la història.

Entén la gènesi de la imatge reproduïda i la seva relació amb la producció

Estableix analogies i diferències entre els sistemes tradicionals i els sistemes industrials, sent capaç de relacionar els diferents processos d'impressió tradicional adequant-los als processos d'impressió industrial segons cada cas.

Té en compte en els treballs el respecte al mediambient.

Continguts

Introducció general. Antecedents històrics: xilografia, tipografia, fotogravat. Litografia, offset. Calcografia, gravat en relleu. Serigrafia. Altres sistemes d'impressió.

Processos d'impressió:

Tipografia i fotogravat: tipus mòbils, linotípia i monotípia, mesurament dels tipus, famílies tipogràfiques. El fotogravat: tipus de planxes. Emulsionat de les planxes, planxes presensibilitzades. Premses d'impressió en relleu. Premsa de platina, premsa de cilindre, rotatives. Avantatges / inconvenients. Paper i tinta en la impressió en relleu.

Offset: tipus de planxes, emulsionat de les planxes, planxes negatives i positives, tractament de planxes, processat i retoc, premsa d'impressió, fulls solts i paper continu. Sistemes de control de les premses. Avantatges i inconvenients. Paper i tinta.

Gravat al buit: el cilindre, la matriu de gravat en relleu, preparació de la matriu, premses d'impressió en buit. La rotativa. Avantatges i inconvenients. Paper i tinta.

Serigrafia: tipus de pantalles, tipus d'emulsió, premses serigràfiques, manuals i automàtiques, avantatges / inconvenients, diferents suports, papers i tintes.

Altres sistemes d'impressió.

Protecció mediambiental i materials sostenibles

UF02 Anàlisi i preparació d'arxius per a la producció gràfica. Postimpressió i acabats  
33 hores

### Resultats d'aprenentatge

Valora de forma crítica i raonada els sistemes tradicionals i industrials, relacionant els diferents processos d'impressió tradicional, adequant-los als processos d'impressió industrial, segons cada cas.

Distingeix entre les diferents tècniques i selecciona la més adequada en funció de les restriccions de l'original o resultats a obtenir, tot demostrant que és capaç de reconèixer el tipus de tècnica, material i instruments adequats als diferents sistemes d'impressió.

### Criteris d'avaluació

Analitza la imatge tenint en compte alguns elements bàsics per a la seva posterior fotoreproducció.

Diferencia els diferents tipus d'originals que existeixen.

Utilitza el llenguatge tècnic de la fotoreproducció.

Diferencia les diverses tècniques i selecciona la més adequada al treball que es vol realitzar.

Identifica i aplica els nous sistemes informàtics utilitzats per a la reproducció d'originals.

Interpreta i gestiona la informació pel seu procés gràfic i imprimir mitjançant les noves tecnologies digitals

Aconsegueix la productivitat i la qualitat dels productes en les condicions de seguretat establertes.

### Continguts

#### Fotomecànica:

Introducció general: anàlisi de l'original, de l'original a la pel·lícula. Tipus d'originals: de línia, de to continu (trames mecàniques, trames especials, ús de la trama / inclinació), selecció de color (llibre de programes, sistema pantone, correcció del color, sistema UCR), color pla.

La càmera: tradicional (horitzontal i vertical), sistema PMT - Sistema Copyproof.

La preparació d'arxius per a la impressió

Configuració de la pàgina o pàgines

Marges i la zona de sagnat

Preparació i ajust de la impressió.

### UF03 Programari d'autoedició

34 hores

### Resultats d'aprenentatge

Manipula amb seguretat els programes d'autoedició bàsics.

Utilitza correctament el material i els equips informàtics.

Diferencia els sistemes operatius i fa la selecció en funció als resultats a obtenir.

### Criteris d'avaluació

Soluciona els problemes bàsics de retoc d'imatges, composició, tipografia i maquetació amb el programari especialitzat.

Aplica el format de fitxer idoni per a una edició, d'acord amb el sistema de preimpressió.

Combina i compona textos i imatges establint relacions de pes i equilibri.

Selecciona, en funció del resultat a assolir, el programa informàtic adient, i la possible combinació d'altres tècniques.

### Continguts

Introducció als mitjans informàtics per a l'autoedició: composició, compaginació, tractament d'imatges, confecció d'imatges de línia, correcció d'estil i tipogràfica i impressió.

Perifèrics necessaris per a l'autoedició: escàner i impressores, entre d'altres.

Conversió d'arxius i comunicació entre entorns.

### M09 Fotogravat

99 hores

El mòdul de fotografia combina amb el fotogravat la pràctica fotogràfica i el gravat, entenent que el significat d'una imatge està determinat pel seu ús i contextualització, es realitzen treballs i activitats que es poden aplicar als projectes dels propis estudiants. En el moment en que l'obtenció de la imatge fotogràfica és a l'abast de tothom, el mòdul ha d'aportar criteris de selecció d'imatges i la seva forma de reproducció. Les competències teòriques i pràctiques que proporciona el mòdul són les que han de permetre a l'estudiant aplicar la tècnica i el llenguatge fotogràfic a l'especialitat.

### UF01 Llenguatge i tècnica fotogràfica

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Aplica i domina el llenguatge fotogràfic com a recurs expressiu.

Comprèn el llenguatge fotogràfic, les seves dimensions i les seves particularitats.

#### Criteris d'avaluació

Comprèn els mecanismes teòrics i expressius del mitjà fotogràfic i els utilitza amb una finalitat comunicativa.

Incorpora a l'especialitat conceptes fotogràfics bàsics del llenguatge fotogràfic.

Utilitza adequadament la terminologia específica de la matèria.

Participa activament en els processos d'anàlisi i debat.

Emet un judici crític argumentat sobre l'obra fotogràfica d'autors clàssics i contemporanis que han contribuït a millorar funcional i estèticament la fotografia.

### Continguts

El llenguatge fotogràfic, dimensions, finalitat, particularitats. La fotografia com a llenguatge artístic.

La presa fotogràfica. Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Codis espacials, angulació i enquadrament. Codi lumínic, llum natural i artificial. Mesura i il·luminació.

Altres codis, escenogràfic, gestual i simbòlic

El color a la fotografia. Els àmbits fotogràfics.

La presa fotogràfica. Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Representació de l'espai i del temps.

### UF02 Fotogravat: materials, eines, suports i sistemes d'impressió de la tècnica del fotogravat.

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Describeix els materials i les eines relacionades en tècniques de fotogravat tradicionals i modernes.

Entén els diferents processos i aplicacions de la fotografia aplicada a l'obra gràfica.

Defineix i diferencia els diferents tipus de tècniques i mètodes d'estampació del fotogravat.

Identifica el material sostenible i aplica en treball mesures de protecció mediambiental

Identifica el material sostenible i aplica en el treball mesures de protecció mediambiental.

#### Criteris d'avaluació

Diferencia els materials i les eines en els processos relacionats amb el fotogravat.

Entén la gènesi de la imatge reproduïda i la seva relació amb la tècnica de fotogravat.

Comprèn i utilitza correctament els materials, eines segons les tècniques de fotogravat aplicades i els seus sistemes d'estampació. Produeix obra gràfica relacionada en les tècniques de fotogravat i estampa correctament.

Utilitza amb destresa els equips i les tècniques pròpies del mitjà fotogràfic.

#### Continguts

Introducció general de la fotografia. La relació de la aparició de la fotografia i el gravat.

Els materials i eines utilitzades en els processos tècnics del fotogravat.

La fotografia a l'obra gràfica. Materials i eines que participen en els processos de la cianaotípia i mètodes alternatius d'aplicació de la fotografia. Emulsions líquides, productes i processos. El fotopolímer, fotogravat de baixa toxicitat. Mètodes de transferència directa de fotografies sobre paper i en l'obra gràfica.

Processos d'impressió del fotogravat. Avantatges i inconvenients. Paper i tinta.

Altres sistemes d'impressió.

Protecció mediambiental i materials sostenibles

Introducció general. Antecedents històrics: relacionats en la fotografia i el gravat.

Els equips fotogràfics necessaris per al fotogravat.

El descobriment de la fotografia i la seva relació amb el fotogravat.

UF02 Fotogravat i tècniques alternatives aplicades.

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Utilitza les tècniques fotogràfiques en els processos de gravat.

Describeix les tècniques d'impressió del fotogravat.

Entén les tècniques de fotogravat i els seus possibilitats gràfiques..

Defineix i diferencia els diferents processos per aplicar la fotografia en les estampes i les seves particularitats.

Entén la tècnica i els processos fotogràfics en relació al fotogravat.

Utilitza la fotografia en projectes propis en el context de l'especialitat.

Gestiona imatges fotogràfiques adequades als projectes de l'especialitat.

#### Criteris d'avaluació

Integra la fotografia en la realització dels projectes com eina de creació i/o com a recurs expressiu i comunicatiu.

Valora i argumenta la producció fotogràfica pròpia o aliena utilitzant criteris tècnics, artístics i comunicatius.

Utilitza els Procediments fotogràfics i electrònics emprats per a reproduir il·lustracions, sia de traç negre ben marcat (ploma) o de fotografies (directe)

Atén i comprèn els mecanismes teòrics i expressius del mitjà fotogràfic i el fotogravat, els utilitza amb una finalitat comunicativa. Relaciona i entén els mecanismes dels equips, materials i eines pròpis del mitjà fotomecànic i els processos de fotogravat. Integra la fotografia en la realització dels projectes com eina de creació i/o com a recurs expressiu i comunicatiu.

Valora i argumenta la producció fotogràfica pròpia o aliena utilitzant criteris tècnics, artístics i comunicatius. Entén i utilitza adequadament el maquinari, les eines i materials de les diferents tècniques de la fotografia aplicada a l'especialitat.

Aplica el procés tècnic específic en les diferents tècniques de fotogravat.

Utilitza els materials adequadament.

Demostra creativitat i sentit artístic en el seu treball.

### Continguts

Gestió d'arxius fotogràfics. Edició i selecció de fotografies. Processament i manipulació de les imatges. Tractament formal i expressiu de la fotografia en l'àmbit de l'especialitat.

Procediments fotogràfics i electrònics emprats per a reproduir il·lustracions, sia de traç negre ben marcat (ploma) o de fotografies (directe)

Introducció al fotogravat. Els equips i maquinària necessaris en fotomecànica. Eines, materials i maquinari per manipular fotografia aplicada a l'especialitat.

La manipulació de la fotografia per ser aplicada a les tècniques de l'especialitat.

Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Introducció a les emulsions.

La necessitat dels fotolits. Els suports utilitzats en fotogravat. Introducció als processos tècnics del fotogravat i la fotografia alternativa sobre paper de gravat. La cianotípia i processos alternatius. La transferència d'imatges fotogràfiques en l'obra gràfica.

Les tècniques de fotogravat. Les emulsions líquides. El tractament i preparació del paper i les matrius emulsionades. Els fotolits. Tipus de fotolits. Preparació i adequació dels fotolits segons tècniques de fotogravat. La utilització dels equips i maquinària de fotomecànica.

Les tècniques alternatives i directes de la fotografia aplicades al paper de gravat. La insolació en les diferents tècniques de fotogravat. El revelat. La post-insolació de les matrius. Sistemes d'estampació de les matrius de fotogravat.

El color en el fotogravat.

### M10 Taller de serigrafia

132 hores

El mòdul de taller de serigrafia proporciona a l'alumnat a partir de la pràctica els coneixements sobre la tecnologia dels processos, la maquinària, les eines i tècniques pròpies del sistema d'impressió, fent especial incidència en la seguretat laboral i protecció mediambiental, i que haurà d'aplicar en el treball de projectes i en el seu futur professional.

UF01 Tècniques, eines, materials i recursos del taller de serigrafia. Mesures de seguretat i prevenció de riscos

33 hores

### Resultats d'aprenentatge

Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes.

Organitza el taller de forma funcional i sostenible.

Entén, descriu i utilitza correctament els estris i maquinària més comuns en un taller de serigrafia.

Aplica els conceptes teòrics i procediments de la tècnica de la serigrafia utilitzant correctament les instal·lacions del taller.

Utilitza correctament els estris i maquinària més comuns en un taller de serigrafia.

#### Criteris d'avaluació

Utilitza amb cura els espais del taller, la maquinària, el material i les eines de la tècnica de la serigrafia.

Manté l'espai de treball en condicions òptimes de seguretat, higiene i ordre per tal de realitzar la seva activitat en les millors condicions possibles.

Identifica, utilitza i realitza el manteniment de les eines i maquinària que s'utilitzen en el taller per a una millor aplicació de les tasques.

Manté l'espai net i sense elements que impedeixin la circulació segura.

Ordena i estructura tot el material de treball perquè els usuaris del taller realitzin les seves tasques de manera segura.

Manté una postura de treball adequada per portar a bon terme la tasca que té encomanada.

Gestiona adequadament la gestió dels residus amb l'objectiu de reduir l'impacte ambiental.

Utilitza i aprofita els mitjans tècnics i la infraestructura del taller de serigrafia.

Vincula els diferents tipus de teixit utilitzats segons resultats gràfics i en relació al suport.

Utilitza les rasquetes adequades.

Prepara i relaciona els fotolits convenientment segons el llenguatge gràfic escollit.

Utilitza i aplica l'emulsió a la pantalla adequadament.

Prepara i utilitza les tintes adequades al procés segons el to fixat i amb els additius que corresponents.

Estampa i recupera la pantalla de manera apropiada. Prepara i tracte el suport adequadament.

Selecciona entre els diferents tipus de teixit per a la confecció de pantalles el més adequat per a diferents supòsits d'estampació en relació al suport i a la imatge.

Relaciona teixits de diferent filatura amb les característiques de imprimibilitat dels suports més comunament utilitzats, així com la densitat de les tintes específiques per a cada suport.

Obté una igualtat de colors i tons entre una selecció de papers de color i mescleres realitzades utilitzant tintes per serigrafia, destriant què tinta serigràfica ha d'emprar com a base d'un color, i aquelles altres que serviran per realitzar la màxima aproximació a un to ja fixat.

#### Continguts

El taller de serigrafia. Organització. Manteniment i seguretat. Materials, eines i maquinari propis de la tècnica de la serigrafia.

Utilització de les màquines, les eines i els materials amb els elements i protocols de seguretat corresponents.

La gestió de les restes, **la reutilització dels productes i el reciclatge eficient dels residus.**

Principis bàsics de la tècnica de la serigrafia. La forma impressora. Procediments de tensió de teixits.

Els marcs, materials més comuns per a la seva elaboració. Característiques dels marcs.

Requisits i qualitats dels teixits de la pantalla de serigrafia. Nomenclatura i referència dels teixits en serigrafia. Les rasquetes d'estampació. Característiques i tipus de rasquetes per estampar serigrafia.

L'estampació serigràfica. Els bloquejadors de serigrafia. Les emulsions de serigrafia. Característiques i manipulació de l'emulsió en serigrafia. Les tintes serigràfiques. Naturalesa i preparació de les tintes per serigrafia. Els additius. El color en serigrafia mitjançant addició de tintes. Neteja i recuperació de pantalles.

Els diferents sistemes de maquinària en l'estampació permeogràfica. Preparació del suport a imprimir.

La confecció de pantalles. Procediments de tensió de teixits. Els bastidors, materials més comuns per a la seva elaboració. Elecció de teixits en funció del tipus d'impressió (tinta-suport).

Obtenció del color amb tintes serigràfiques. Naturalesa de les tintes per serigrafia. Compatibilitat entre tintes serigràfiques (brillantor, transparència, dissolvent, etc.). El color mitjançant addició de tintes.

Neteja i recuperació de pantalles. Productes freqüents en el clixat de pantalles. Sistemes d'eliminació d'aquests productes.

UF02 Planificació, metodologia i procediments del taller de serigrafia.  
33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Entén el pla de treball i segueix les fases del procés establertes per a dur a terme l'encàrrec proposat

Treu el màxim rendiment a les eines, materials i tecnologies emprades en el procés d'execució de l'encàrrec

Utilitza els processos propis de les tècniques de la serigrafia i la seva l'estampació. Entén, descriu i utilitza els processos utilitzats en l'estampació serigràfica.

#### Criteris d'avaluació

Fa ús de les eines i rendibilitza els materials propis de la tècnica de la serigrafia.

Desenvolupa els processos de bloqueig directe.

Empra els processos fotoquímics d'emulsionat manual.

Aplica els diferents tipus de fotolits .

Executa, tant l'emulsionat de la pantalla com, la pròpia estampació.

Utilitza les frontisses i la maquinària d'estampació.

Realitza estampacions policromes atenent a un perfecte registre del color. Prepara i te cura del suport a estampar. Utilitza correctament el vocabulari dels processos, materials i eines emprades.

Comprèn els principis fisicoquímics que regeixen en els mètodes de clixat manuals.

Utilitza els mètodes de clixat fotoquímic; des de les imatges fotogràfiques realitzar, utilitzant els procediments de clixat fotoquímic, estampacions policromes atenent a un perfecte registre del color.

Executar tant el clixat de la pantalla com la pròpia estampació.

#### Continguts

Processos de bloqueig directa i manual de la pantalla. Materials i eines.

Processos fotoquímics. Preparació, emulsionat, revelat i recuperació de la pantalla.

Mètodes directes i indirectes.

Realització de fotolits manuals, ploma i directes, materials i eines.

Processos d'estampació permeogràfica. Preparació de la tinta i del paper. Els registres en l'estampació serigràfica.  
Sistemes de registre per estampació en paper. Preparació del paper. Guillotinat i escairat. Papers barbats. Els registres a la taula d'estampació.  
Mètodes de clixat fotoquímic. Preparació de la pantalla. Realització de la pantalla. Realització de «tipones» i «fotolits».  
Mètodes manuals de clixat. Mètodes indirectes i mètodes directes. Limitacions i resultats que es poden obtenir amb els mètodes manuals. L'emulsió fotoserigràfica. La recuperació de pantalles emulsionades.  
Reproducció serigràfica de treballs propis i aliens.

UF03 Taller de serigrafia: formes tecnològiques i recursos expressius  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Reorganitza i fa propis els coneixements adquirits en el mòdul per transferir-los de forma eficaç a altres encàrrecs o projectes de l'especialitat  
Utilitza la serigrafia com a mitjà d'expressió pròpia i com a sistema de reproducció de treballs aliens.  
Desenvolupa la creativitat i el sentit artístic.  
Utilitza la serigrafia com a mitjà d'expressió pròpia i com a sistema de reproducció de treballs aliens.  
Desenvolupa la creativitat i el sentit artístic.

Criteris d'avaluació

Entén i aplica el procés tècnic de la serigrafia.  
Entén, descriu i utilitza els principis de l'estampació permeogràfica i els materials que li són propis.  
Demostrar creativitat i sentit artístic en els treballs.  
Realitza la valoració adequada de les imatges a les qualitats poden obtenir de cada mètode, així com als valors plàstics assolits en cada imatge, mitjançant l'elaboració de diversos mètodes manuals de clixat imatges per estampar a una sola tinta.  
Realitza imatges per estampar, utilitzant diferents tècniques de clixat manual, amb un mínim de tres tintes, comprovant l'assimilació del protocol indispensable per a l'estampació d'imatges policromes.  
Exercita la capacitat d'invenció i ideació i desenvolupa la sensibilitat estètica i creativa.  
Demostra creativitat i sentit artístic en els treballs.

Continguts

Estratègies de creativitat. El concepte creatiu. Conceptualització. Idea Força.  
Forma i composició en l'expressió bidimensional.  
La serigràfica com a mitjà d'expressió propi i sistema de reproducció de treballs aliens. Experimentació amb recursos i procediments. L'estil.

UF03 Taller de serigrafia: Avaluació i presentació de resultats  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Ofereix un producte resultant que presenta les característiques i qualitat adequades als treball encarregat.

Estableix un control de qualitat i uns criteris clars per a l'avaluació dels resultats.  
Expressa l'opinió pròpia basada en arguments sobre el resultat obtingut.  
Elabora un portfoli on es fa palesa la feina que ha realitzat.

#### Criteris d'avaluació

Utilitza correctament vocabulari dels processos, materials i eines utilitzades.  
Manté sempre l'execució i la producció del treball sota control i d'acord amb els requisits establerts.  
Planifica i desenvolupa avaluant els resultats i ajustant, un cop identificades, les possibles deficiències o punts dèbils, que corregeix.  
Desenvolupa la capacitat crítica amb esperit de construcció i d'afavorir la comunicació amb els altres.  
Presenta el treball en un format adient a l'obra gràfica generada.  
Presenta un portfoli que defineix el seu treball i dóna una imatge global i efectiva.

#### Continguts

Verificació del control de qualitat dels acabats en les diferents etapes.  
Elaboració del portfoli.  
Formats de presentació de treballs.  
Formats expositius.

#### M11 Taller de gravat

296 hores

El mòdul de taller de gravat proporciona a l'alumnat a partir de la pràctica els coneixements sobre la tecnologia dels processos, la maquinària, les eines i tècniques pròpies del sistema d'impressió, fent especial incidència en la seguretat laboral i protecció mediambiental, i que haurà d'aplicar en el treball de projectes i en el seu futur professional.

UF01 Tècniques, eines, materials i recursos del taller de gravat. Mesures de seguretat i prevenció de riscos  
33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Organitza el taller de forma funcional i sostenible.  
Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes.  
Relaciona i utilitza els diferents espais de treball i manipula les eines i màquines pròpies del taller, aplicant les mesures de seguretat necessàries per a realitzar el treball.  
Utilitza correctament i amb aprofitament els mitjans tècnics i la infraestructura del taller com a medi essencial en els processos del gravat calcogràfic tradicional.  
Aplica els conceptes teòrics i procediments pràctics necessaris utilitzant correctament les instal·lacions del taller de gravat.  
Identifica dels diferents mordents i aplica les necessàries mesures de seguretat per a un perfecte ús dels mateixos.

#### Criteris d'avaluació

Aplica els conceptes teòrics i procediments pràctics necessaris utilitzant correctament les instal·lacions del taller de gravat calcogràfic.

Utilitza correctament i amb aprofitament els mitjans tècnics i la infraestructura del taller com a medi essencial en els processos del gravat calcogràfic.

Manté l'espai de treball en condicions òptimes de seguretat, higiene i ordre per tal de realitzar la seva activitat en les millors condicions possibles.

Identifica, utilitza i realitza el manteniment de les eines i maquinària que s'utilitzen en el taller per a una millor aplicació de les tasques.

Manté l'espai net i sense elements que impedeixin la circulació segura.

Ordena i estructura tot el material de treball perquè els usuaris del taller realitzin les seves tasques de manera segura.

Manté una postura de treball adequada per portar a bon terme la tasca que té encomanada.

Gestiona adequadament la gestió dels residus amb l'objectiu de reduir l'impacte ambiental.

Relaciona i utilitza amb cura els diferents espais de treball i manipula les eines i màquines pròpies del taller, aplicant les mesures de seguretat necessàries per a realitzar el treball.

Prepara les matrius calcogràfiques tradicionals correctament. Identifica i aplica els diferents vernissos, mordents i dissolvents amb les necessàries mesures de seguretat per a un perfecte ús dels mateixos. Entinta i estampa les matrius de gravat calcogràfic.

Prepara les matrius xilogràfiques amb les eines i materials propis i les mesures de seguretat de l'ús dels mateixos.

Prepara i utilitza correctament les eines i materials de les tècniques experimentals del gravat.

## Continguts

Mesures de seguretat i prevenció de riscos. Utilització de les màquines, les eines i els materials amb els elements i protocols de seguretat corresponents.

L'espai: localització dels elements, emmagatzematge i manteniment.

Normes de comportament i manteniment de l'espai i les instal·lacions.

Riscos i mesures especials que els usuaris del taller han de prendre davant dels possibles riscos. Conceptes bàsic d'actuació en cas d'incidències.

La gestió de les restes, **la reutilització dels productes i el reciclatge eficient dels residus.**

El gravat. Principis bàsics.

El taller. Organització. Manteniment i seguretat. Materials, eines i maquinària.

El taller de gravat calcogràfic. Organització. Manteniment i seguretat. Materials, eines i maquinària pròpies del gravat calcogràfic. Materials, eines i maquinària pròpies del gravat calcogràfic tradicional.

El gravat calcogràfic tradicional. Principis bàsics. Els metalls i la seva preparació per gravar.

Tècniques de gravat calcogràfic directes. Tècniques de gravat calcogràfic indirectes.

Els mordents. Els vernissos de gravat. Tècniques d'estampació monocromes en buit.

El tòrcul. Principis de funcionament. Papers d'estampació. Característiques i tipus.

Manipulació del paper per l'estampació del gravat calcogràfic.

El taller xilogràfic, organització, manteniment i seguretat. Materials i eines de la xilografia. Materials i eines de les tècniques experimentals del gravat.

UF02 Planificació. metodologia i procediments del taller de gravat

66 hores

### Resultats d'aprenentatge

Entén el pla de treball i segueix les fases del procés establertes per a dur a terme l'encàrrec proposat

Treu el màxim rendiment a les eines, materials i tecnologies emprades en el procés d'execució de l'encàrrec

Té els coneixements dels processos tècnics i artístics necessaris i bàsics per a la realització de matrius calcogràfiques tradicionals.

Ha aprofundit en les tècniques d'estampació, tant monocroma com policroma de cada procés.

Té els coneixements tècnics i artístics necessaris i bàsics per a la realització de matrius xilogràfiques, calcogràfiques com de tècniques experimentals.

### Criteris d'avaluació

Demostra l'adquisició dels conceptes teòrics i els procediments pràctics necessaris per a utilitzar les tècniques calcogràfiques tradicional.

Fa ús de les eines i processos i rendibilitza els materials propis del gravat calcogràfic tradicional, xilografic, additiu i experimental.

Reconeix i utilitza les diferents matrius segons les diferents tècniques del gravat calcogràfic tradicional. Xilografic, de tècniques additives i experimentals.

Fa ús dels vernissos i utilitza els mordents correctament. Realitza i estampa les matrius de gravat calcogràfic tradicional. Utilitza i prepara correctament la tinta, el paper i el tòrcul per l'estampació de matrius de tècniques calcogràfiques tradicionals.

Utilitza correctament el vocabulari dels processos, materials i eines utilitzades.

Realitza de matrius sobre diferents materials i estampa amb diferents sistemes d'entintat i diferents premses.

Realitza imatges a partir de creació de matrius calcogràfiques amb tècniques directes i indirectes, les estampa mitjançant l'ús correcte d'eines i estris, aplicant els processos que corresponen.

Demostra l'adquisició dels conceptes teòrics i els procediments pràctics necessaris per a realitzar una imatge mitjançant la realització de matrius calcogràfiques amb tècniques directes, indirectes, additives experimentals.

Demostra l'adquisició dels conceptes teòrics i els procediments pràctics necessaris per a realitzar una imatge mitjançant la realització de matrius calcogràfiques amb tècniques xilogràfiques i de relleu.

Diferencia els processos de gravat reconeixent el tipus de suport i instruments adequats a les tècniques estudiades.

### Continguts

Tècniques directes del gravat calcogràfic tradicional. Tractament de la matriu.

Preparació de les eines. Procediment tècnic. L'estampació al buit monocroma i policroma. Preparació de la tinta, el paper i el tòrcul.

Tècniques Directes i indirectes del gravat calcogràfic tradicional: Aiguafort, aiguatinta, manera negra, tècniques alternatives de reserva, tècnica del sucre i el vernís tou.

Processos i preparació dels materials i eines. Tractament de la matriu. Procés tècnic.

Els Mordents i vernissos. Les resines. Els registres. Preparació del tòrcul. La calcografia a color amb una diverses planxes. Els registres. Mètodes d'entintat amb diferents tècniques d'estampació.

El gravat en relleu. Fonaments bàsics. Les matrius. La impressió en relleu. La premsa plana. Efectes gràfics.

La xilografia a fibra. La xilografia a contra fibra. Materials i eines. Efectes diferencials i resultats gràfics..

Els processos additius. Materials i tècniques. Sistemes d'estampació monocroma i policroma de les tècniques additives.

Processos xilogràfics. Materials i tècniques. Sistemes d'estampació monocroma i policroma de les tècniques xilogràfiques. Tècniques. Registres.

UF03 Taller de gravat: formes tecnològiques i recursos expressius.  
98 hores

Resultats d'aprenentatge

Ha aprofundit en les tècniques d'estampació de cada procés.

Reorganitza i fa propis els coneixements adquirits en el mòdul per transferir-los de forma eficaç a altres encàrrecs o projectes de l'especialitat

Utilitza el gravat calcogràfic monocrom i policrom com a mitjà d'expressió pròpia i com a sistema de reproducció de treballs aliens.

Utilitza el gravat com a mitjà d'expressió pròpia i com a sistema de reproducció de treballs aliens.

Desenvolupa la creativitat i el sentit artístic.

Criteris d'avaluació

Aplica i entén els conceptes teòrics i procediments pràctics i tècnics que comporta la creació d'una imatge realitzada amb les tècniques de gravat calcogràfic.

Aplica i utilitza el sistema d'entintat i estampació monocrom i usa amb correcció la maquinària i les eines.

Demostra creativitat i sentit artístic en els treballs realitzats en les diferents tècniques del mòdul.

Aplica els sistemes d'entintat i estampació i usa amb correcció la maquinària i les eines.

Aplica els conceptes teòrics i procediments pràctics que comporta la creació d'una imatge realitzada amb les tècniques en relleu.

Resol problemes d'estampació de diferents matrius i de diferents artistes, buscant diferents alternatives d'estampació amb matrius de materials i tècniques diferents i realitzar tirades d'altres.

Utilitza el gravat com a mitjà d'expressió propi, realitzant imatges de lliure creació amb diferents matrius i tècniques.

Continguts

La interacció entre les diferents tècniques del gravat. tècniques d'estampació: registres.

Noves tècniques experimentals en el gravat artístic. Experimentació amb materials nous.

El gravat calcogràfic monocrom i policrom com a mitjà d'expressió pròpia i com a sistema de reproducció de treballs aliens.

UF03 Taller gravat: introducció a les tècniques de conservació i restauració d'obra gràfica  
66 hores

Resultats d'aprenentatge

Valora la conservació preventiva de l'obra gràfica per tal d'evitar els riscos que puguin afectar la seva degradació.

Realitza peritatges i treballs d'identificació d'obra gràfica original, assessorant sobre el seu examen tècnic i preservació.

Reflexiona sobre la necessitat d'intervenció i tractament i, si escau, s'integra adequadament en un equip multidisciplinari format pel restaurador i el gravador.

Desenvolupa habilitats, destreses i sensibilitat per aplicar i realitzar els tractaments bàsics de conservació i restauració en obra gràfica i bibliogràfica.

Ha adquirit els coneixements bàsics sobre metodologia, estratègies d'actuació, tractaments i ús de materials per a la conservació i restauració d'obra gràfica i bibliogràfica.

#### Criteris d'avaluació

Identifica i avalua una estampa, sigui a nivell material, estètic o econòmic, reconeixent les seves característiques i estat de conservació.

Avalua dels danys soferts en una estampa per tal de determinar el seu valor i assessorar sobre la seva preservació.

Si escau, estableix un diàleg fluid el conservador i restaurador professional, especialment amb l'especialista en document gràfic.

Fa la diagnosi correcta de les alteracions d'obra gràfica i dels seus materials.

Assessora tècnicament al restaurador sobre l'estat i les mesures de conservació relatives a l'obra gràfica.

Identifica les degradacions que pot patir l'obra gràfica i avalua les seves causes i efectes.

Determina el tractament bàsic de prevenció, conservació i/o restauració més adient.

Aplica els mètodes preventius de conservació més adients, per evitar les possibles alteracions.

Reconeix l'equipament, les instal·lacions, les eines, els materials i la maquinària i els riscos bàsics que implica la seva utilització, i aplica les mesures de protecció personals i mediambientals adients.

#### Continguts

Introducció a la conservació i restauració del patrimoni. Diferència entre conservació i restauració. La conservació preventiva de l'obra gràfica.

Estudi i documentació de la peça (fitxa tècnica)

Indicadors d'alteració de l'obra gràfica. Detecció i identificació de danys en l'obra gràfica: causes físiques, químiques i biològiques de degradació. Fongs i insectes.

La intervenció de conservació i restauració d'obra gràfica: processos, mètodes, eines i materials. Tècniques bàsiques.

Mesures de conservació preventiva aplicada a l'obra gràfica. Tractaments de desinfecció, neteja (en sec i en humit), consolidació i protecció.

Fixació de la capa pictòrica. Reintegració cromàtica.

Realització de fundes i caixes de protecció.

Digitalització d'originals.

Informe de la intervenció.

UF04 Taller de gravat: Avaluació i presentació de resultats

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Ofereix un producte resultant que presenta les característiques i qualitat adequades als treball encarregat.

Estableix un control de qualitat i uns criteris clars per a l'avaluació dels resultats.

Expressa l'opinió pròpia basada en arguments sobre el resultat obtingut.  
Elabora un portfoli on es fa palesa la feina que ha realitzat.  
Aplica els processos de catalogació i documentació de l'obra gràfica.

#### Criteris d'avaluació

Utilitza correctament vocabulari dels processos, materials i eines utilitzades.  
Registre, inventaria, cataloga, numera i marca correctament les estampes.  
Elabora correctament la fitxa tècnica de les estampes.  
Manté sempre l'execució i la producció del treball sota control i d'acord amb els requisits establerts.  
Planifica i desenvolupa avaluant els resultats i ajustant, un cop identificades, les possibles deficiències o punts dèbils, que corregeix.  
Desenvolupa la capacitat crítica amb esperit de construcció i d'afavorir la comunicació amb els altres.  
Genera la documentació necessària per a la identificació de l'obra seguint la normalització i codificació establerta.  
Presenta un portfoli que defineix el seu treball i dona una imatge global i efectiva.

#### Continguts

Verificació del control de qualitat dels acabats en les diferents etapes.  
Anàlisi tècnic de les estampes: tècnica, traç, entintat. La fitxa tècnica.  
Classificació, ordenació, descripció i catalogació de les estampes.  
Limitació i numeració del tiratge.  
Indicacions, inscripcions i signatura.  
Elaboració del portfoli.

#### M12 Taller de litografia

198 hores

El mòdul de taller de litografia proporciona a l'alumnat a partir de la pràctica els coneixements sobre la tecnologia dels processos, la maquinària, les eines i tècniques pròpies del sistema d'impressió, fent especial incidència en la seguretat laboral i protecció mediambiental, i que haurà d'aplicar en el treball de projectes i en el seu futur professional.

UF01 Tècniques, eines, materials i recursos del taller de litografia.

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Reconeix les eines, els materials i les seves aplicacions, i les utilitza aplicant les instruccions de funcionament i les mesures de seguretat establertes  
Utilitza correctament i amb aprofitament els mitjans tècnics i la infraestructura del taller com a mitjà essencial en la tasca de la litografia.

#### Criteris d'avaluació

Escull les tintes adequades a la seqüència del procés, papers d'estampació, i d'altres materials.  
Utilitza amb cura els espais del taller, la maquinària, el material i les eines.  
Utilitza i aprofita els mitjans tècnics i la infraestructura del taller  
Valora els mitjans tècnics i la infraestructura del taller com a mitjà essencial a la tasca de la litografia.

### Continguts

Materials de dibuix propis de la litografia. Tècniques de dibuix en litografia. El dibuix de matrius lítiques. Les tècniques, estris i materials.  
Procés de matrius lítiques. La «preparació» litogràfica. Materials i elements.  
El granejat de les matrius lítiques. Les tècniques, estris i materials.  
La preparació de matrius lítiques. La diferenciació entre primera i segona preparació.  
La impressió de matrius lítiques. Les diferents tipus de premses, els rodets, les tintes i papers.  
La premsa. Principi de funcionament. Papers d'estampació. Característiques i tipus.  
Entintat i estampació. Tintes de procés i de tiratge. Els rodets, els seus tipus i característiques.

UF02 Planificació, metodologia i procediments del taller de litografia.  
66 hores

### Resultats d'aprenentatge

Entén el pla de treball i segueix les fases del procés establertes per a dur a terme l'encàrrec proposat  
Treu el màxim rendiment a les eines, materials i tecnologies emprades en el procés d'execució de l'encàrrec  
Aplica de forma correcta i professional dels processos tècnics, els mètodes i materials utilitzats en el procediment litogràfic.

### Criteris d'avaluació

Reconeix i utilitza les diferents matrius en litografia.  
Fa us i rendibilitza les possibilitats dels materials de dibuix.  
Utilitza de forma adequada de premses (tant d'impressió directa com indirecta, offset).  
Aplica els procediments i elements d'estampació i utilitza la maquinària pròpia i elements necessaris per als processos.

### Continguts

La impressió planogràfica a color. Sistemes de registre. El reporti litogràfic. El paper «autogràfic» i les seves característiques  
Litografia sobre metall. Preparació i procés de matrius metàl·liques. Les diferències i similituds entre matrius lítiques i matrius metàl·liques. Els diferents sistemes de registre.  
El procediments de creació d'imatges sobre diferents matrius de planografia.  
Les diferències i similituds entre les metodologies i procediments de cada cas.  
Les preparacions de les diferents matrius en planografia. Les diferències i similituds entre les metodologies i procediments de cada cas.  
La impressió de matrius lítiques i metàl·liques. Les diferències i similituds entre les metodologies i procediments de cada cas.

UF03 Taller de litografia: formes tecnològiques i recursos expressius  
66 hores

### Resultats d'aprenentatge

Reorganitza i fa propis els coneixements adquirits en el mòdul per transferir-los de forma eficaç a altres encàrrecs o projectes de l'especialitat  
Realitza tasques pròpies del taller de litografia com a mitjà d'expressió propi i com a sistema de reproducció de treballs aliens.

#### Criteris d'avaluació

Entén, descriu i aplica dels principis d'estampació planogràfica, els seus materials inherents i les seqüències i maneres de procés tècnic específic.

Explora les possibilitats expressives de la litografia i aprofundeix en els llenguatges de la gràfica i la seva integració en la pràctica artística personal.

Valora les possibilitats expressives de la litografia amb la interacció amb altres mitjans i suports alternatius

Demostra creativitat i el sentit artístics en el treball.

#### Continguts

Recursos tecnològics avançats en l'elaboració d'imatges en la litografia.

Procediments d'impressió litogràfica i desenvolupament d'estratègies d'elaboració i planificació d'imatges per litografia i offsetgrafia.

La litografia com a mitjà d'expressió propi i com a sistema de reproducció de treballs aliens.

Litografia experimental. Creació i planificació de la imatge en els procediments litogràfics complexes.

UF04 Taller de litografia: Avaluació i presentació de resultats

33 hores

#### Resultats d'aprenentatge

Ofereix un producte resultant que presenta les característiques i qualitat adequades als treball encarregat.

Estableix un control de qualitat i uns criteris clars per a l'avaluació dels resultats.

Expressa l'opinió pròpia basada en arguments sobre el resultat obtingut.

Elabora un portfoli on es fa palesa la feina que ha realitzat.

#### Criteris d'avaluació

Utilitza correctament vocabulari dels processos, materials i eines utilitzades.

Manté sempre l'execució i la producció del treball sota control i d'acord amb els requisits establerts.

Planifica i desenvolupa avaluant els resultats i ajustant, un cop identificades, les possibles deficiències o punts dèbils, que corregeix.

Desenvolupa la capacitat crítica amb esperit de construcció i d'afavorir la comunicació amb els altres.

Escull el format de presentació més adequat a les característiques de l'obra gràfica generada.

Presenta un portfoli que defineix el seu treball i dona una imatge global i efectiva.

Exposa de forma entenedora el resultat, tant per al públic especialitzat com per al públic en general.

#### Continguts

Verificació del control de qualitat dels acabats en les diferents etapes.

El quadern de camp en litografia.

Formes de presentació de l'obra litogràfica com a projecte.

Gestió de l'obra gràfica. La tirada. La sèrie. Edicions de bibliofília. Carpetes.

66 hores

En el mòdul es dona una visió general dels aspectes materials, gràfics, tècnics i econòmics del procés d'elaboració d'una publicació. S'estudia l'estructura i els diferents formats que pot presentar un llibre relacionant continent i contingut. Introdueix a l'alumnat en els aspectes formals connectats amb la producció d'un llibre: des del tipus d'enquadernació a la maquetació de textos i imatges.

UF01 Anàlisi i estudi formal de l'arquitectura i disseny del llibre  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Identifica les característiques compositives i estructurals del llibre i les seves propietats.

Describeix l'evolució del llibre i la seva enquadració.

Criteris d'avaluació

Diferencia les característiques estructurals, estètiques i tècniques existents entre un llibre d'artista i d'un llibre produït amb sistema industrial.

Analitza la relació que hi ha entre els elements que intervenen en la composició d'un llibre artístic: text, gravats, enquadració.

Explicita els vincles existents entre continent i contingut d'un llibre determinat.

Describeix, de manera oral o escrita, i utilitzant els termes propis de l'especialitat, els trets estètics i creatius que singularitzen una obra concreta.

Estableix criteris d'apreciació formal, artística i creativa en uns llibres de bibliòfil, reconeixent l'oportunitat i la importància dels gravats.

Continguts

El llibre artesanal i el llibre industrial. Tipologies: d'artista, facsímil, miniatura i llibre escultural.

El llibre com a objecte artístic. Concepte i evolució.

Els elements conceptuals i de comunicació visual del llibre.

Anàlisi de continguts i d'elements expressius i estructurals dels llibres.

El llibre, objecte de disseny: formats, imposicions, plecs, cobertes i ornaments.

La imatge i el text. Elements i relacions estructurals.

La tipografia: classes i tècniques.

UF02 Tècniques i procediments aplicats en el disseny i maquetació del llibre  
33 hores

Resultats d'aprenentatge

Maqueta, composa i diagrama els elements textuais i gràfics que componen el contingut d'una publicació.

Vincula els valors formals del llibre amb les característiques dels gravats i la producció literària.

Entén el llibre com a objecte artístic amb àmplies possibilitats creatives.

Criteris d'avaluació

Dissenyar un llibre d'acord amb unes tècniques i procediments determinats de maquetació.

Projecta un llibre artístic, indicant: procés, material i cost.

Associa a un determinat text, els gravats més escaients.

Ofereix, en el disseny d'un llibre industrial, una proposta innovadora en l'àmbit de la comunicació visual.

Demostra interès per les noves tecnologies a l'entorn de l'arquitectura i el disseny del llibre.

És pulcre i puntual en la presentació dels projectes.

#### Continguts

Suports gràfics i mitjans tecnològics en l'elaboració i la difusió editorial.

Els materials: Tipus. Potencial comunicatiu.

Disseny de llibres: materials, formats, cobertes, ornamentació, filigrana, marges, lletres capitals.

Composició d'imatges i text incidint en la diversitat de textures visuals.

Creació d'esbossos i maquetes de gravats per al llibre com a objecte artístic.

Identificació, en les creacions, de nous suports gràfics i mitjans tecnològics.

#### M13 Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers

134 hores

#### Objectius

Completar la formació acadèmica de l'alumnat mitjançant la integració en les rutines diàries de treball d'una empresa o taller artesanal i la realització de les funcions professionals corresponents al seu nivell formatiu.

Facilitar la presa de contacte dels alumnes amb el món del treball i la incorporació al sistema de relacions socials, laborals i tècniques de l'empresa.

Contrastar els coneixements, formació i capacitació adquirits en el centre educatiu amb la realitat empresarial i laboral del sector relacionat amb el gravat i les tècniques d'estampació.

Permetre a l'alumnat que, a través del contacte amb l'empresa, incorpori a la seva formació els coneixements sobre la pròpia especialitat, la situació i relacions del mercat, les tendències artístiques i culturals, l'organització i coordinació del treball, la gestió empresarial, les relacions socials i laborals en l'empresa, etcètera necessaris per a iniciar l'activitat laboral.

Adquirir els coneixements tècnics d'estris, eines, materials i maquinària que, per la seva especialització, cost o novetat, no estan a l'abast del centre educatiu.

Participar de manera activa en les fases del procés de realització de projectes, sota les orientacions del tutor o coordinador corresponent.

Aplicar els coneixements, habilitats i destreses adquirits durant el període de formació teòrica i pràctica impartida al centre educatiu.

#### Avaluació

El seguiment i l'avaluació de la Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers correspon al tutor o tutora de pràctiques designat pel centre, qui tindrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitzi l'empresa. Amb aquesta finalitat, comptarà amb la col·laboració de la persona designada per l'empresa com a responsable de la formació de l'alumnat durant la seva estada.

#### Memòria de pràctiques

La memòria de pràctiques és el document final que l'estudiant lliura al tutor/a de pràctiques on l'alumne descriu l'experiència professional en el marc de l'entitat on les ha realitzat.

Haurà de contenir com a mínim:

- a) Descripció de l'entitat i la seva activitat.
- b) Descripció del lloc de pràctiques ocupat dins de l'organigrama de l'entitat.
- c) Descripció de les tasques i dels treballs desenvolupats.
- d) Vinculació i valoració de les activitats desenvolupades en relació als continguts, coneixements i competències adquirides en el cicle formatiu.

M14 Hores de lliure disposició del centre  
132 hores

Aquestes hores tenen com a finalitat completar el currículum establert i singularitzar-lo d'acord amb les necessitats específiques de l'entorn i de l'àmbit, creant unitats formatives en un o més mòduls, o en mòduls nous que formen part del projecte del centre, definint com a mínim: la justificació de la seva creació, el nom i la durada, les unitats formatives que en formen part, les competències, els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents, si és el cas, la consideració de taller, teòric-pràctic o teòric, del mòdul nou i l'especialitat o requisit acadèmic que ha de complir el professorat al qual s'assigna.

## Annex 2

Competència docent del personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents al títol de Grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i tècniques d'estampació.

| Mòdul                                                            | Especialitat docent |                                                                          |
|------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Mitjans informàtics                                              | 722                 | Mitjans informàtics                                                      |
| Formació i Orientació Laboral                                    | 723                 | Organització industrial i legislació                                     |
| Història del Gravat                                              | 716                 | Història de l'art                                                        |
| Tècniques d'Expressió: Gravat                                    | 712 / 714           | Dibuix artístic i color / Edició d'art                                   |
| Fotogavat                                                        | 808 / 814           | Fotografia i processos de reproducció / Tècniques de gravat i estampació |
| Tècniques Gràfiques Industrials                                  | 808                 | Fotografia i processos de reproducció                                    |
| Arquitectura i Disseny del Llibre                                | 714 / 806           | Edició d'art / Enquadració artística                                     |
| Projectes de Gravat<br>Projecte Final                            | 714                 | Edició d'art                                                             |
| Taller de Serigrafia<br>Taller de Gravat<br>Taller de Litografia | 814                 | Tècniques de gravat i estampació                                         |

Al mòdul de Gestió de projectes professionals no s'assigna a una especialitat específica.

Tenen competència docent per a la incorporació de la llengua anglesa en els mòduls del cicle formatiu el personal funcionari pertanyent als cossos de professorat i mestres

de taller d'Arts Plàstiques i Disseny amb habilitació lingüística corresponent al nivell B2 del Marc comú europeu de referència.

El seguiment i l'avaluació de la Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers correspon al tutor o tutora de pràctiques designat pel centre educatiu qui prendrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitzi l'empresa.

### Annex 3

Classificació dels mòduls a efectes de determinació de la ràtio

| Mòdul                             | Classificació  |
|-----------------------------------|----------------|
| Formació i Orientació Laboral     | Teòric         |
| Història del Gravat               | Teòric         |
| Tècniques d'Expressió: Gravat     | Teoricopràctic |
| Fotogratat                        | Pràctic        |
| Tècniques Gràfiques Industrials   | Pràctic        |
| Arquitectura i Disseny del Llibre | Pràctic        |
| Mitjans informàtics               | Pràctic        |
| Projectes de Gravat               | Pràctic        |
| Taller de Serigrafia              | Pràctic        |
| Taller de Gravat                  | Pràctic        |
| Taller de Litografia              | Pràctic        |
| Projecte Final                    | Pràctic        |
| Gestió de projectes professionals | Pràctic        |

### Annex 4

Convalidacions dels ensenyaments mínims del cicles formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gravat i estampació amb els mòduls dels cicles formatius de la família professional artística d'Arts del llibre

De grau superior a grau mitjà

| Mòduls superats               | Mòduls que es convaliden                           |
|-------------------------------|----------------------------------------------------|
| Història del gravat           | Història de la cultura i de l'art: arts del llibre |
| Tècniques d'expressió: gravat | Tècniques d'expressió gràfica                      |

### Annex 5

Relació de mòduls que poden ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral

Tècniques gràfiques industrials

Taller de serigrafia

Taller de litografia

Taller de gravat

Formació i orientació laboral.